Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ПРОЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

Звязда

Орган ЦК і МК КП(б)Б, Ц[illegible] ССР

№ 298 (5374).
АЎТОРАК 31 СНЕЖНЯ 1935 г.
Год выдання XVIII

Москва
Старая Площадь 4 ЦК ВКП(б)
культпропу архив
янв.-дек.
Звезда—15

Прывітанне выпускнікам ВКСГШБ ад ЦК КП(б)Б

ЦК КП(б)Б шле большэвіцкае прывітанне выпускнікам ВКСГШБ —новаму атраду арганізатараў буйнай соцыялістычнай сельскай гаспадаркі. ЦК упэўнен у тым, што, усвоіўшы асновы вялікага вучэння Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна, вы яшчэ больш павысіце сваю большэвіцкую пільнасць да класавых ворагаў і іх агентуры, будзеце нястомна змагацца за пролетарскі інтэрнацыяналізм і далейшае працвітанне нашай соцыялістычнай радзімы.

ЦК упэўнен, што 315 выпускнікоў ВКСГШБ будуць сапраўднымі арганізатарамі стаханаўскага руху на соцыялістычных палях БССР, стойкімі барацьбітамі за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў, за павышэнне ўраджайнасці палёў і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі, за ўкараненне і аўладанне новай тэхнікай у сельскай гаспадарцы, за вырошчванне новых сталінскіх кадраў і за большэвіцкае выкананне ўсіх рашэнняў партыі і ўказанняў вялікага правадыра народаў таварыша **Сталіна**.

ЦК КП(б)Б

Новы атрад большэвіцкіх кадраў

Сёння мы адзначаем дзве падзеі, якія маюць выключна вялікае палітычнае значэнне — Вышэйшая комуністычная сельскагаспадарчая школа Беларусі імя Леніна і курсы марксізма-ленінізма пры ЦК КП(б)Б выпускаюць новыя атрады сваіх выхаванцаў.

На XVII з'ездзе партыі таварыш **Кагановіч** у дакладзе па арганізацыйных пытаннях асобна адзначыў, што наша партыя нястомна працуе над вырошчваннем большэвіцкіх кадраў для калгаснай вёскі, і прывёў рад красамоўных лічбаў, якія пацвярджалі гэта. Тады-ж тав. **Кагановіч** указаў, што «ў сельскай гаспадарцы з асаблівай астрынёй у апошнія гады паўстала пытанне аб кіруючых тэхнічных кадрах».

Прайшло каля двух гадоў. За гэты час наша партыя вырасціла выдатныя кадры арганізатараў соцыялістычнай сельскай гаспадаркі, людзей, якія ўмеюць кіраваць па-большэвіцку, якія аўладалі тэхнікай. Гэта забяспечыла гіганцкія поспехі нашай соцыялістычнай сельскай гаспадаркі ў мінулым годзе.

Заваяваны вялікія вышыні. Але перад сельскай гаспадаркай стаяць новыя, адказныя задачы і перш за ўсё задача, пастаўленая таварышам **Сталіным**, — дабіцца 7—8 мільярдаў пудоў зярна ў год.

У калгаснай вёсцы яшчэ многа работы па ўзняццю ўраджайнасці, барацьбы за большэвіцкія калгасы і яшчэ больш радаснае, заможнае жыццё для ўсіх чэсных, аддадых справе соцыялізма калгаснікаў.

У калгаснай вёсцы яшчэ многа работы па соцыялістычнаму перавыхаванню калгаснікаў, па выхаванню пачуцця адказнасці за справу не толькі аднаго калгаса, але ўсёй краіны, такога пачуцця, якім праніклісія ўжо тысячы перадавых калгаснікаў нашай краіны.

І таму выпуск новых кадраў кіруючых работнікаў мае выключна вялікае значэнне.

Калгасная вёска атрымала 315 кваліфікаваных кіраўнікоў соцыялістычнага земляробства, людзей, якія аўладалі марксісцка-ленінскай тэорыяй і тэхнікай, складанай тэхнікай буйнай калгаснай вытворчасці. Вялікая сіла ў чалавеку, у якім сумяшчаюцца гэтыя якасці, які мае ўсебаковую палітычную [illegible], які можа вырашаць усе [illegible] чы перад большэвіцкім папаўненнем, якое партыя пасылае ў калгасную вёску.

Таварышы павінны памятаць, што ведаў, атрыманых у школе і на курсах, яшчэ недастаткова. Курсы і школа змаглі стварыць толькі моцны фундамент, над якім трэба надбудаваць новыя паверхі тэарэтычных ведаў, пераплеценых з практычным вопытам.

Сапраўдным большэвіком-кіраўніком можа быць толькі той, у каго шырокі тэарэтычны і культурны кругазор, які за канкрэтнымі надзеннымі справамі сёнешняга дня бачыць наш заўтрашні дзень, які ў кожным пытанні, часам нават самым дробным, бачыць вялікую справу нашага соцыялістычнага будаўніцтва. Значыць, трэба нястомна працаваць над расшырэннем свайго палітычнага кругазору і над узбагачэннем сябе сапраўднай культурай, якая накапілася тысячагоддзямі.

Другая не менш складаная задача — аўладанне большэвіцкім стылем кіраўніцтва. У 1936 годзе нельга кіраваць так, як кіравалі некалькі гадоў таму назад. Выраслі людзі, яны выраслі аўладаўшы і культурай і тэхнікай, і гэта зусім новыя людзі, якіх змог стварыць толькі калгасны лад. Да гэтых людзей трэба падыходзіць паіншаму, умець растлумачваць, пераконваць, умець весці шырокія масы калгаснікаў за сабой. Асноўным метадам большэвіцкага кіраўніцтва з'яўляецца не адміністраванне, не ўздзеянне пры дапамозе спагнанняў, а пераканапне, пераканапне настойлівае, цярплівае, пераканапне і растлумачэнне, што даную, напрыклад, справу трэба зрабіць іменна так, а не інакш, бо так дыктуюць інтарэсы нашай партыі, інтарэсы соцыялізма.

Гэта тым больш важна, што ў нас, у калгасах і соўгасах, выраслі сотні тысяч стаханаўцаў сельскай гаспадаркі, з якімі трэба працаваць умеючы, за якімі трэба ўмець **арганізоўваць і весці** найшырэйшыя масы калгаснікаў.

Няма слоў, што таварышы ў сваёй практычнай рабоце сустрэнуцца з немалымі труднасцямі, што ім прыдзецца правесці немалую барацьбу, бо класавы вораг, разгромлены ў баях за соцыялізм, яшчэ не дабіт, бо ён разам з ростам нашых перамог і дасягненняў становіцца ўсё больш лю[illegible]

ПРЫЁМ ДЭЛЕГАЦЫІ ПРАЦОЎНЫХ СОВЕЦКАЙ АРМЕНІІ У КРЭМЛІ

Учора, 30 снежня, у Крэмлі, у сувязі са споўніўшымся 15-годдзем совецкай Арменіі, адбыўся прыём дэлегацыі Арменіі ў асобе яе знатных людзей з кіраўнікамі партыі і ўрада. Лепшыя стаханаўцы прамысловасці, старшыні і брыгадзіры перадавых калгасаў, прадстаўнікі працоўнай інтэлігенцыі Арменіі былі прыняты таварышамі **Сталіным, Молатавым, Варашылавым, Андрэевым, Мікаянам, Чубарам.**

Паяўленне ў зале таварыша **Сталіна,** кіраўнікоў партыі і ўрада было спаткана поўнай захапленне авацыяй, гучным «ура», прывітальнымі воклічамі «Няхай жыве друг народаў таварыш Сталін», «Ура нашаму Сталіну», «Няхай жыве таварыш Молатаў», «Няхай жыве таварыш Варашылаў», «Няхай жыве таварыш Мікаян».

Тав. Молатаў, адкрываючы параду, віншуе працоўных Арменіі з пятнаццацігоддзем совецкай Арменіі і прадастаўляе першае слова тав. **Папяну Мацаку** — старшыні калгаса імя Сталіна, Сцепанаўскага раёна.

Тав. Папян Мацак гаворыць на армянскай мове. Яго прамова прысвечана поспехам працоўных Арменіі. Ён дзякуе таварышу Сталіну за дапамогу і ўвагу, уручае яму рапарт, падпісаны 150 тысячамі ўдарнікаў — рабочых і калгаснікаў Арменіі. Гэты рапарт — расказ аб тым, як Арменія, зруйнаваная імперыялістамі і дашнакамі, за 15 год совецкай улады стала квітнеючай, свабоднай рэспублікай, краінай калгасаў, новых фабрык і заводаў, магутных электрастанцый.

Як-бы ў пацвярджэнне гэтага, тав. Папян Мацак расказвае аб сваім калгасе. Калі раней у буйнага памешчыка графа Готліба было ўсяго 700 галоў буйнай рагатай жывёлы, то калгас імя Сталіна мае 1.200 галоў пародзістай жывёлы, мае некалькі кароў — усесаюзных рэкардыстак. У калгасе няма ніводнага бескароўнага калгасніка.

Таварыш Сталін апладысментамі вітае рост добрабыту Арменіі. У адказ яму несецца гучнае «ўра». Калгасніцы вітаюць таварыша Сталіна, паціскаюць рукі кіраўнікам партыі і ўрада.

Брыгадзір калгаса «Аршалуйс», Вагаршапатскага раёна, калгасніца **Будагян Забел** наглядна паказвае заможнасць калгаснікаў Арменіі. Яна падносіць таварышу Сталіну ў натуры адзін калгасны [illegible] у сваім калгасе.

Тав. Будагян з членамі сям'і зарабіла 400 працадзён!

Таварыш Сталін і ўся зала бурна апладыруюць.

Таварыш Сталін распытвае аб становішчы калектывізацыі ў «Аршалуйсе».

Рабочы - стаханавец ленінскіх руднікоў Кафанскага меднага камбіната тав. **Папян Мінас** расказвае аб поспехах меднай прамысловасці Арменіі. Стаханаўскія метады дапамаглі ленінскім руднікам, дзе працуе тав. Папян Мінас, на паўтара месяца да тэрміну выканаць гадавы план.

Яго дапаўняе тав. **Агабабян Гарэгін** — інжынер-будаўнік Канакірскай электрастанцыі. Ён гаворыць аб будаўніцтве магутных электрастанцый, у прыватнасці, аб грандыёзным плане скарыстання энергіі возера Севан. Таварыш Сталін уважліва разглядае макет і прыгожа аформленую рэльефную карту будаўніцтва, прывезеную дэлегацыяй.

Затым выступіла работніца Эрыванскага кансервавага завода тав. **Бунятыян Астгік,** якая паведаміла аб поспехах кансервавай прамысловасці.

Старшыня эрыванскага горсовета тав. **Матынян Карапет** расказаў аб росце сталіцы Арменіі.

Таварыш Сталін падрабязна распытвае яго аб граматнасці насельніцтва, колькі ў Эрывані ВНУ, на якой мове вядзецца выкладанне ў вышэйшых школах Арменіі і ці ёсць падручнікі і дапаможнікі для вышэйшых школ на армянскай мове. Тав. Матынян, адказваючы на пытанні таварыша Сталіна, паведаміў, што ў Эрывані сярод насельніцтва ва ўзросце ад 7 да 50 гадоў граматнасць дасягае амаль 100 процантаў, а па Арменіі ў цэлым — да 90 проц. Выкладанне ў ВНУ вядзецца амаль цалкам на армянскай мове.

За апошнія гады выдан цэлы рад падручнікаў для вышэйшых навучальных устаноў на армянскай мове, хоць у гэтай частцы вельмі многа патрэбна яшчэ зрабіць.

Таварыш Молатаў задае пытанне — як вяліка нараджальнасць у Эрывані?

— Рэкордная, — адказвае тав. Матынян.

У зале гучны смех і бурныя апладысменты.

Совецкі пісьменнік Арменіі **Сцепан Зар'ян** спыняецца на пытаннях культуры, мастацтва, літаратуры.

— Ці ёсць армянскія оперы? — пытаецца таварыш Сталін.

[illegible] ў Эрывані і ў раёнах мае 20 тэатраў, у тым ліку тэатр юнага гледача, цюркскі і курдскі тэатры, гукавыя кіно ў 16 раёнах. Пасля карціны «Пэпо» рыхтуецца карціна «Зангезур», якая па сваёй тэме і мастацкасці будзе стаяць на вялікай вышыні.

Аграном МТС Мартукінскага раёна тав. **Карапецян** падрабязна расказвае, што робіцца ў совецкай Арменіі для павышэння ўраджайнасці.

Стаханаўка **Елена Абрамян** перадае таварышу Сталіну гарачае прывітанне ад рабочых і работніц будаўніцтва Ленінаканскага тэкстыльнага камбіната. Яна — былая беспрытульніца, сірата, але ў совецкай краіне, — гаворыць тав. Абрамян, — няма сірот, бо ёсць сталінскія клопаты аб людзях; у Совецкай краіне шчаслівае жыццё.

Гучнае «ўра» ў гонар таварыша Сталіна несецца па зале.

Тав. **Енгібар'ян** запэўняе таварыша Сталіна і кіраўнікоў партыі і ўрада, што работнікі сельскай гаспадаркі Арменіі — партыйныя і непартыйныя — выканаюць яго ўказанні.

Яркі і маляўнічы верш «Сталін» чытае армянскі паэт тав. **Наіры** Зар'ян.

Бурнымі авацыямі было сустрэта выступленне таварыша **Молатава.** Першыя прывітальныя словы таварыш Молатаў гаворыць на армянскай мове.

Каля стагоддзя армянскі народ знаходзіўся пад пятою рускага царызма. Бот царскага самадзяржаўя душыў таленавіты армянскі народ. Нямала галоў зложана ў вызваленчай барацьбе працоўных Арменіі з царскімі апрычнікамі. Буржуазныя нацыяналісты—дашнакі — адыгралі ў гэтай барацьбе подлую, здрадніцкую ролю, годную меншавікоў і эсэраў усіх нацый. Толькі Ленін, ленінская партыя, толькі ленінска-сталінская нацыянальная палітыка выратавала армянскі народ ад гібелі.

Прамова таварыша Молатава прысвечана росту нацыянальных рэспублік Закаўказья, росту нацыянальных кадраў, вялікай дружбе народаў Саюза.

Няхай жывуць працоўныя Арменіі, Грузіі, Азербайджана! — заканчвае сваю прамову таварыш Молатаў.

У заключэнне таварыш Молатаў гаворыць, што па прапанове таварыша Сталіна прэзідыум гэтай нарады ўваходзіць з хадайніцтвам за ўрад аб узнагароджанні членаў армянскай дэлегацыі вышэй[illegible]

УЗНАГАРОДЖАННЕ ПЕРАДАВІКОЎ УРАДЖАЙНАСЦІ ПА ЗЯРНУ, ТРАКТАРНЫХ БРЫГАДЗІРАЎ, ТРАКТАРЫСТАЎ І МАШЫНІСТАЎ МАЛАТАРАНЬ

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР пастанавіў узнагарадзіць за працоўны гераізм, за поспехі ў справе падняцця ўраджайнасці зярна не менш чым да 150 пудоў з гектара, за перавышэнне на 100—200 проц. устаноўленых норм выпрацоўкі на трактар і малатарню ордэнамі Совецкага Саюза 1.016 перадавікоў ураджайнасці па зярну, трактарных брыгадзіраў, трактарыстаў і машыністаў малатарань, у тым ліку 339 чалавек ордэнам Леніна, 434 чалавекі ордэнам Працоўнага чырвонага сцяга і 243 чалавекі ордэнам «Знак почета».

Сярод узнагароджаных ордэнам Леніна: брыгадзіры трактарных брыгад, выпрацаваўшыя на кожны трактар СТЗ і ХТЗ звыш 1.200 гектараў — **Валошын** А. Е. (Ленінградская МТС, Азова-Чорнаморскага края), які выпрацаваў 1.671 гектар; **Істошын** В. М. (Камбулацкая МТС, Паўночна-Каўказскага края), які выпрацаваў 1.625 гектараў; **Гусеў** Н. П. (Сталбішчанская МТС, Татарскай АССР); **Дымаў** Г. І. (Грэўская МТС, Одэскай вобласці), **Ангеліна** П. Н. (Стара-Бешэўская МТС, Данецкай вобласці), **Астрагляд** І. Т. (Белакуракінская МТС, Данецкай вобласці) і інш.;

трактарысты, выпрацаваўшыя за сваю змену на трактары СТЗ і ХТЗ звыш 700 гектараў, ці на трактары ЧТЗ «Сталінец» звыш 2.110 гектараў, ці на трактары «Універсал» звыш 500 гектараў — **Тіхі** П. Ф. (Нова-Грыгор'еўская МТС, Днепрапетроўскай вобласці); **Мамедаў** Мамед Оглі (Курдамірская МТС, Азербайджанскай ССР); **Камергоенд** К. А. (Нагорная МТС, Кабардына-Балкарскай аўтаномнай вобласці); **Тышабаеў** Джура (баваўняны соўгас «Вахш», Таджыкскай ССР і інш.;

машыністы, намалаціўшыя на сваіх малатарнях звыш 1.200 тон зярна — **Зарыпаў** Ш. З. (Чукалінская МТС, Татарскай АССР); **Нірылаў** Е. С. (Пагромінская МТС, Орэнбургскай вобласці); **Кранаў** П. Е. (Таваланская МТС, Куйбышэўскага края), **Хасбіеў** М. Х. (Янаульская МТС, Башкірскай АССР) і інш.;

калгасныя брыгадзіры, старшыні калгасаў, кіраўнікі аддзяленняў і дырэктары соўгасаў, аграномы, атрымаўшыя ўраджай пшаніцы, жыта, ячменю, аўса і проса звыш 190 пудоў з гектара, ураджай кукурузы, рысу звыш 260 пудоў з гектара, ці ўраджай бурачнага насення звыш 190 пудоў з гектара — **Карэнной** О. А. (брыгадзір калгаса імя 15 з'езда ВКП(б), Сахнаўшчанскага раёна, Харкаўскай вобласці); **Мірзаян** С. М. (старшыня калгаса імя Берыя, Басаргечарскага раёна ССР Арменіі); **Краўчэнка** Д. П. (брыгадзір калгаса «Новае жыццё», Градзежскага раёна, Харкаўскай вобласці); **Фірсаў** Я. М. (дырэктар Зілаірскага зерносоўгаса, Башкірскай АССР); **Сільгеева** М. Н. (калгасніца калгаса імя XVII партканферэнцыі, Хабезскага раёна, Чэркескай аўтаномнай вобласці); **Самойлаў** В. В. (дырэктар соўгаса «Кубань») і інш.;

выдатныя сельскагаспадарчыя вучоныя, даўшыя калгасам і соўгасам новыя высокаўраджайныя ўстойлівыя гатункі сельскагаспадарчых раслін і рушыўшыя наперад аграномічную навуку — **Лысенка Т. Д.** — навуковы кіраўнік одэскага Генетыка-селекцыйнага інстытута, **Мейстэр Г. К.** — дырэктар саратаўскай Селекцыйнай станцыі, **Эйхвельд** І. Г. — навуковы кіраўнік кіраўскай Палярнай вопытнай сельскагаспадарчай станцыі, **Цыцын** Н. В. — вучоны спецыяліст Сібірскага навукова-даследчага інстытута зерневой гаспадаркі.

***

Па Беларусі ЦВК СССР узнагарадзіў ордэнам **ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА:**

БЛЯХЕРАВУ Раісу Маісееўну, агранома Першай менскай МТС; **БЕЙНЕ Сяргея Іосіфавіча,** старшыню калгаса «Чырвоны партызан», Менскага раёна; **БЛОЦКАГА Міхаіла Ігнац'ева,** старшыню калгаса імя Варашылава, Тураўскага раёна; **КЛІШЭВІЧА Васіля Паўлавіча,** брыгадзіра калгаса «Большэвік», Старобінскага раёна; **ЮХНЕВІЧА Андрэя Сцяпанавіча,** калгасніка калгаса імя Варашылава, Тураўскага раёна; **ГАРБУЗ Васіля Пятровіча,** дырэктара соўгаса імя Калініна.

ОРДЭНАМ «ЗНАК ПОЧЕТА»:

СВІРЫДА Кандрата Ефімавіча, машыніста малатарні Хойніцкай МТС; **ДРАГУНА Аляксея Сямёнавіча,** брыгадзіра калгаса імя Калініна, Грэскага раёна; **ЗНАКАВА Іосіфа Наумавіча,** брыгадзіра калгаса «[illegible]», Гарадоцкага раёна; **ЮРАСЕВА Цярэнція Андрэевіча,** брыгадзіра калгаса «Звязда», Касцюковіцкага раёна, **КУЛАЯ Васіля Фёдаравіча,** звеньявога калгаса «Чырвоны працаўнік», Брагінскага раёна.

ВЫДАТНІКІ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ БССР ВЫКЛІКАЛІ НА СПАБОРНІЦТВА ЧЭРНІГАЎСКУЮ ВОБЛАСЦЬ

...ванню пачуцця адказнасці за справу не толькі аднаго калгаса, але ўсёй краіны, такога пачуцця, якім пранікліся ўжо тысячы перадавых калгаснікаў нашай краіны.

І таму выпуск новых кадраў кіруючых работнікаў мае выключна вялікае значэнне.

Калгасная вёска атрымала 315 кваліфікаваных кіраўнікоў соцыялістычнага земляробства, людзей, якія аўладалі марксісцка-ленінскай тэорыяй і тэхнікай, складанай тэхнікай буйнай калгаснай вытворчасці. Вялікая сіла ў чалавеку, у якім сумяшчаюцца гэтыя якасці, які мае ўсебаковую падрыхтоўку, які можа вырашаць усе практычныя пытанні ў сваёй рабоце пад кутом гледжання вялікага вучэння Маркса—Леніна—Сталіна.

Нашы партыйныя арганізацыі атрымалі 48 комуністаў, якія прайшлі грунтоўную школу, атрымалі моцную марксісцка-ленінскую падрыхтоўку і зараз становяцца на кіруючую партыйную работу.

Абодва гэтыя выпускі маюць выключна вялікае значэнне цяпер, бо партыя, краіна наша з поспехам заканчваюць 1935 год і ўступаюць у новы год упартай барацьбы, калі нашы калгасы будуць змагацца за вырашэнне задач, пастаўленых таварышам Сталіным, — дабіцца самага высокага ўраджаю ў свеце, калі наша партыя будзе заканчваць праверку партыйных дакументаў — гэту важнейшую арганізацыйна-палітычную работу, якая праробена ў прайшоўшым годзе.

Абедзве гэтыя задачы неадлучны адна ад другой. Мы не зможам вырашыць задач, якія стаяць перад краінай, калі яшчэ больш не ўмацуем нашы партыйныя рады, не будзем трымаць ва ўзорным парадку наш уласны партыйны дом. Рост і росквіт нашай радзімы, яе прамысловасці і сельскай гаспадаркі залежыць ад моцнасці нашых партыйных радоў, ад чыстаты іх.

Адсюль выключна вялікія задачы... інакш, бо так дыктуюць інтарэсы нашай партыі, інтарэсы соцыялізма.

Гэта тым больш важна, што ў нас, у калгасах і соўгасах, выраслі сотні тысяч стаханаўцаў сельскай гаспадаркі, з якімі трэба працаваць умеючы, за якімі трэба ўмець **арганізоўваць і весці** найшырэйшыя масы калгаснікаў.

Няма слоў, што таварышы ў сваёй практычнай рабоце сустрэнуцца з немалымі труднасцямі, што ім прыдзецца правесці немалую барацьбу, бо класавы вораг, разгромлены ў баях за соцыялізм, яшчэ не дабіт, бо ён разам з ростам нашых перамог і дасягненняў становіцца ўсё больш лютым, азвярэлым, зварачаецца да найбольш тонкіх метадаў барацьбы з соцыялістычным будаўніцтвам, барацьбы з нашай партыяй.

Значыцца, вышэй сцяг рэволюцыйнай непрымірымасці да ворагаў, сцяг рэволюцыйнай пільнасці! Трэба ўмець бачыць ворага, пад якой-бы маскай ён ні таіўся, умець зрываць з яго маску і разбіваць яго.

Трэба памятаць словы таварыша **Сталіна,** сказаныя на выпуску акадэмікаў Чырвонай арміі: **«толькі тыя кадры добрыя, якія не баяцца труднасцей, якія не хаваюцца ад труднасцей, а наадварот — ідуць насустрач труднасцям для таго, каб перамагчы і ліквідаваць іх. Толькі ў барацьбе з труднасцямі куюцца сапраўдныя кадры»... «Трэба зразумець, што пры нашых цяперашніх умовах «кадры вырашаюць усё». Будуць у нас добрыя і шматлікія кадры ў прамысловасці, у сельскай гаспадарцы, на транспарце, у арміі, — наша краіна будзе непераможна».**

Будзем спадзявацца, што выхаванцы ВКСГШБ імя Леніна і курсаў марксізма-ленінізма апраўдаюць словы таварыша **Сталіна,** будуць тымі кадрамі, якія высока панясуць вялікі сцяг партыі **Леніна—Сталіна.**

Большэвіцкае прывітанне выпускнікам!

...нага памешчыка графа Готліба было ўсяго 700 галоў буйнай рагатай жывёлы, то калгас імя Сталіна мае 1.200 галоў пародзістай жывёлы, мае некалькі кароў — усесаюзных рэкардыстак. У калгасе няма ніводнага бескароўнага калгасніка.

Таварыш Сталін апладысментамі вітае рост добрабыту Арменіі. У адказ яму нясецца гучнае «ўра». Калгасніцы вітаюць таварыша Сталіна, паціскаюць рукі кіраўнікам партыі і ўрада.

Брыгадзір калгаса «Аршалуйс», Вагаршапатскага раёна, калгасніца **Будагян Забел** наглядна паказвае заможнасць калгаснікаў Арменіі. Яна падносіць таварышу Сталіну ў натуры адзін калгасны працадзень у сваім калгасе.

Вось што атрымлівае ў гэтым годзе калгаснік на адзін працадзень у калгасе «Аршалуйс»:

хлеба — 7 кілаграмаў;
вінаграду — 500 грамаў;
віна — 1 літр;
гарэлкі поўлітра;
лобі — 400 грамаў;
пшат — 300 грамаў.

Апрача таго, грашыма на адзін працадзень прыходзіцца 20 рублёў.

...Выкладанне ў ВНУ вядзецца амаль цалкам на армянскай мове.

За апошнія гады выдан цэлы рад падручнікаў для вышэйшых навучальных установ на армянскай мове, хоць у гэтай частцы вельмі многа патрэбна яшчэ зрабіць.

Таварыш Молатаў задае пытанне — як веліка нагаджальнасць у Эрывані?

— Рэкордная, — адказвае тав. Матынян.

У зале гучны смех і бурныя апладысменты.

Совецкі пісьменнік Арменіі **Сцепан Зар'ян** спыняецца на пытаннях культуры, мастацтва, літаратуры.

— Ці ёсць армянскія оперы? — пытаецца таварыш Сталін.

Тав. Зар'ян адказвае, што ўжо трэці год у Эрывані працуе опера, прычым створаны ўжо тры арыгінальныя армянскія оперы. Затым таварыш Сталін запытвае аб рабоце армянскіх пісьменнікаў. Тав. Зар'ян адказвае, што пісьменнікі Арменіі адчуваюць сябе добра і заняты радаснай творчай работай.

Аб тэатрах Арменіі расказвае т. **Авет Аветысян.** Совецкая Арменія ...

...подлую, здрадніцкую ролю, годную меншавікоў і эсэраў усіх нацый. Толькі Ленін, ленінская партыя, толькі ленінска-сталінская нацыянальная палітыка выратавала армянскі народ ад гібелі.

Прамова таварыша Молатава прысвечана росту нацыянальных рэспублік Закаўказья, росту нацыянальных кадраў, вялікай дружбе народаў Саюза.

Няхай жывуць працоўныя Арменіі, Грузіі, Азербайджана! — заканчвае сваю прамову таварыш Молатаў.

У заключэнне таварыш Молатаў гаворыць, што па прапанове таварыша Сталіна прэзідыум гэтай нарады ўваходзіць з хадайніцтвам ва ўрад аб узнагароджанні членаў армянскай дэлегацыі вышэйшай узнагародай Саюза — ордэнамі.

Гарачая, доўганезмаўкаючая авацыя ў гонар таварыша **Сталіна** была адказам на гэтыя словы.

Кожнаму ўдзельніку нарады таварыш Молатаў уручае падарункі ўрада: па патэфону з пласцінкамі і гадзіннікі — мужчынам кішэнёвыя, жанчынам ручныя, залатыя.

(БЕЛТА).

...машыністы, намалаціўшыя на сваіх малатарнях звыш 1.200 тон зярна — **Зарыпаў** Ш. З. (Чукалінская МТС, Татарскай АССР); **Кірылаў** Е. С. (Пагромінская МТС, Орэнбургскай вобласці); **Крэнаў** П. Е. (Тавалжанская МТС, Куйбышэўскага края), **Хасбіеў** М. Х. (Янаульская МТС, Башкірскай АССР) і інш.;

калгасныя брыгадзіры, старшыні калгасаў, кіраўнікі аддзяленняў і дырэктары соўгасаў, аграномы, атрымаўшыя ўраджай пшаніцы, жыта, ячменю, аўса і проса звыш 190 пудоў з гектара, ураджай кукурузы, рысу звыш 260 пудоў з гектара, ці ўраджай бурачнага ...

...гасніка калгаса імя Варашылава, Тураўскага раёна; **ГАРБУЗ Васіля Пятровіча,** дырэктара соўгаса імя Калініна.

ОРДЭНАМ «ЗНАК ПОЧЕТА»:

СВІРЫДА Кандрата Ефімавіча, машыніста малатарні Хойніцкай МТС; **ДРАГУНА Аляксея Сямёнавіча,** брыгадзіра калгаса імя Калініна, Грэскага раёна; **ЗНАКАВА Іосіфа Наумавіча,** брыгадзіра калгаса «Чырвоны араты», Гарадоцкага раёна; **ЮРАСЕВА Цярэнція Андрэевіча,** брыгадзіра калгаса «Звязда», Касцюковіцкага раёна, **КУЛАЯ Васіля Фёдаравіча,** звеннявога калгаса «Чырвоны працаўнік», Брагінскага раёна.

ВЫДАТНІКІ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ БССР ВЫКЛІКАЛІ НА СПАБОРНІЦТВА ЧЭРНІГАЎСКУЮ ВОБЛАСЦЬ

Дэлегаты БССР на ўсесаюзнай нарадзе перадавікоў ураджайнасці, якая зараз адбываецца ў Маскве, абмеркавалі пастаўленую таварышам **Сталіным** задачу даць краіне ў бліжэйшыя 3—4 гады 7—8 мільярдаў пудоў зярна, а таксама задачу, пастаўленую перад нячорназемнай паласой, у тым ліку і БССР — дабіцца ў бліжэйшыя 3—4 гады 90—100 пудоў ураджаю зернавых у сярэднім з гектара.

Дэлегаты прышлі да вываду, што важнейшай умовай для паспяховага выканання гэтых задач з'яўляецца аўладанне тэхнікай сельскай гаспадаркі на аснове шырокага соцыялістычнага спаборніцтва і разгортвання стаханаўскіх метадаў работы як унутры рэспублікі, так і паміж абласцямі, краямі і рэспублікамі.

Беларуская дэлегацыя выклікала на соцыялістычнае спаборніцтва Чэрнігаўскую вобласць і ўзяла на сябе рад абавязацельстваў.

Арганізаваць масавы рух калгаснікаў і калгасніц БССР за высокі ўраджай з тым, каб у 1936 годзе не менш чым у 350 калгасах дабіцца ў сярэднім па 150 пудоў і больш аўса і ячменю з гектара, у тым ліку ў 50 калгасах па 180 і больш пудоў з гектара.

Сярэдні ўраджай аўса і ячменю па рэспубліцы давесці не менш чым да 90—100 пудоў з гектара, азімага жыта і пшаніцы — 65—70 пудоў з гектара.

Лепшыя брыгадзіры і трактарысты БССР **Рачок Зоня, Ячмянёў, Чумакоў** і **Калінін** абавязаліся ўзараць не менш 1.100 гектараў на трактар і абвясціць паход за 1.000 гектараў на трактар па ўсёй БССР.

Лепшыя малацільшчыкі на малатарнях тт. **Свірыд** і **Худавец** абавязаліся абмалаціць у 1936 годзе не менш 1200 тон на малатарні «МК-1.100» і не менш 800 тон на малатарні «БДО-34» і абвясцілі паход за абмалот па ўсёй БССР не менш 1000 тон на малатарні «МК-1.100» і 700 тон на малатарні «БДО-34».

Дэлегаты БССР абавязаліся сабраць у кожным калгасным двары па 7—8 пудоў попелу і 5—6 вазоў гною, а таксама давесці ў 1936 годзе пасевы канюшыны да 165 тыс. гектараў.

Дэлегацыя Чэрнігаўскай вобласці выклік прыняла. У бліжэйшыя дні будзе змешчан поўны тэкст соцыялістычнага дагавору паміж БССР і Чэрнігаўскай вобласцю.

НАРАДА ПЕРАДАВІКОЎ УРАДЖАЙНАСЦІ ПА ЗЯРНУ, ТРАКТАРЫСТАЎ І МАШЫНІСТАЎ МАЛАТАРАНЬ З КІРАЎНІКАМІ ПАРТЫІ І УРАДА

Вячэрняе пасяджэнне 29 снежня

У 6 гадзін вечара тав. Чэрноў абвяшчае вячэрняе пасяджэнне адкрытым. З'яўленне таварыша Сталіна ў прэзідыуме ўдзельнікі нарады сустракаюць гарачай авацыяй.

Першым на вячэрнім пасяджэнні выступіў дырэктар соўгаса імя Сталіна, Варонежскай вобласці, **УЖАНСКІ.**

Таварыш Ужанскі расказвае, як ішла барацьба за высокі ўраджай насення буракоў.

Наступным выступае старшыня калгаса «Утренняя заря», Канкайскага раёна, Далёка-Ўсходняга края—карэец **КІМ ТЭН-СЕБ.** Зала сустракае яго апладысментамі.

Ён перадае гарачае калгаснае прывітанне кіраўнікам партыі і ўрада, вялікаму правадыру, другу і настаўніку народаў усіх краін таварышу Сталіну. Удзельнікі нарады ўстаюць і наладжваюць таварышу Сталіну гарачую і доўгую авацыю.

Слова прадастаўляецца наркому земляробства Саюза **ЧЭРНОВУ.** Удзельнікі нарады падымаюцца з месц і вітаюць яго доўгай авацыяй.

Наступным выступае на нямецкай мове т. **Шлюндт**—трактарыст Экгеймскай МТС, АССР немцаў Паволжа. Перадаючы ад імя калгаснікаў совецкай соцыялістычнай рэспублікі немцаў Паволжа гарачае прывітанне правадыру народаў таварышу **Сталіну,** ён расказвае аб тых дасягненнях, якіх дабіліся калгаснікі рэспублікі немцаў Паволжа.

Пад бурныя апладысменты тав. Шлюндт падымаецца ў прэзідыум і паціскае руку таварышу Сталіну, таксама ўсім членам прэзідыума.

На трыбуне акадэмік **Пранішнікаў,** цёпла сустрэты нарадаю.

Выступае **Рагавік** — брыгадзір Краснапольскага бурачнага соўгаса, Курскай вобласці.

Сустрэтая шумнымі авацыямі, гаворыць прамову на кабардынскай мове звеннявая калгаса «Псыгансу» **Віля Місастышхова.**

Бурай апладысментаў сустракаецца з'яўленне на трыбуне сакратара Цэнтральнага Камітэта ленінскага комсамола тав. Косарэва.

Тав. **Косарэў у яркай,** хвалюючай прамове, часта прарываемай воплескамі, расказвае аб слаўным шляху перамог, да якіх ідзе ленінскі комсамол пад мудрым кіраўніцтвам любімага правадыра таварыша Сталіна.

Пад'ячэў — брыгадзір калгаса Ўсходняй Сібіры — расказвае ў сваёй прамове аб тых дасягненнях, якіх дабіўся яго калгас у барацьбе за ўздым ураджайнасці ў 1935 годзе і дае абавязацельства дабіцца ў 1936 годзе яшчэ большых перамог.

У заключэнне тав. Пад'ячэў пад бурныя апладысменты ўсёй нарады падымаецца ў прэзідыум, паціскае руку таварышу Сталіну, а таксама ўсім членам прэзідыума.

З хвалюючай вобразнай прамовай выступае трактарыстка Азова-Чорнаморскага края Кавардак.

Слова прадастаўляецца загадчыку сельскагаспадарчым аддзелам ЦК ВКП(б) тав. **Якаўлеву.** Удзельнікі нарады сустракаюць яго бурнымі доўгімі апладысментамі.

Прамову тав. Якаўлева зала слухае з напружанай увагай, часта перарываючы яе апладысментамі.

І калі тав. Якаўлеў заканчвае сваю прамову, агалашае: — вялікаму прадаўжальніку справы Леніна — першаму майстру соцыялістычнай будоўлі, бацьку калгасаў — таварышу Сталіну большэвіцкае калгаснае «ўра»! У адзіным парыве падымаюцца ўдзельнікі нарады і вітаюць таварыша Сталіна.

Калі сціхае авацыя, таварыш Чэрноў паведамляе, што паступіла прапанова спыніць спрэчкі. Прапанова аднагалосна прымаецца.

— Па ініцыятыве таварыша Сталіна, — гаворыць тав. Чэрноў, —прэзідыум гэтай нарады рашыў узбудзіць хадайніцтва перад урадам аб тым, каб 1.016 чалавек лепшых удзельнікаў нашай нарады ўзнагарадзіць ордэнамі.

Зноў выбухае гарачая бурная авацыя. Доўга не сціхаюць прывітальныя воклічы, у якіх выражана безмежная любоў і адданасць да вялікага правадыра народаў, які вядзе нашу краіну да комунізма, які стварыў шчаслівае, радаснае і заможнае жыццё мільёнам.

Тав. Чэрноў абвяшчае нараду закрытай. Сардэчна развітваюцца таварыш Сталін і кіраўнікі партыі і ўрада з удзельнікамі нарады.

Лясная прамысловасць выканала гадавы план

ЦК ВКП(б) ТАВ. СТАЛІНУ

СНК СССР ТАВ. МОЛАТАВУ.

Зацверджаны ўрадам 8 лютага ...35 года для Наркомлеса план на ...35 год па кошту валавой працы ў цэнах 1926—27 гг. у памеры 2.347 млн. рублёў выканан ...26 снежня ў размеры 2.350,4 ...н. рублёў, што складае 100,1 ...оц. да плана і 114,8 проц. да ...34 года.

Выпрацоўка на аднаго рабочага фабрычна-заводскай прамысловасці павялічана за 9 месяцаў 1935 г. на 11,3 проц. супроць адпаведнага перыяда 1934 года.

План здачы на экспарт прадукцыі Наркомлеса выканан 10 снежня г. г. на 100,8 проц.

Народны камісар лясной прамысловасці СССР С. ЛОБАЎ.

...ГАДАВЫ ФІНАНСАВЫ ПЛАН ВЫКАНАН ДАТЭРМІНОВА

Устаноўлены ўрадам Саюза для ...ССР на 1935 год гадавы план ...выканан датэрмінова на 20 снежня, ...тым ліку па дзяржаўных даходах на 108,4 проц., па мабілізацыі ...сродкаў насельніцтва на 100,3 проц. План чацвертага квартала па дзяржаўных даходах выканан на 102,8 проц.

Народны камісар фінансаў БССР КУДЗЕЛЬКА.

15-годдзе Азербайджанскай АССР

ЦК АКП(Б) БАГІРАВУ, СНК АССР РАХМАНАВУ, ЦВК АССР ЭФЕНДІЕВУ

Совет Народных Камісараў Беларускай ССР ад рабочых, калгаснікаў і працоўных Беларусі шле палкае брацкае прывітанне рабочым, калгаснікам і працоўным Азербайджана ў дзень пятнаццатай гадавіны Азербайджанскай АССР.

У мінулым Азербайджан — калонія рускага царызма, прыгнятаемая царскімі апрычнікамі. Палітыка рускага царызма — гэта неймаверная эксплаатацыя працоўных Азербайджана, гэта зверскае знішчэнне Азербайджанскага народу шляхам натраўлення адной нацыянальнасці на другую.

Працоўныя Азербайджана таксама бязлітасна эксплаатаваліся сваімі беямі і ліхвярамі.

За 15 год улады Советаў АССР Азербайджана, пры дапамозе рабочых і працоўных усяго Совецкага Саюза, пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў і вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна, ператварылася ў квітнеючую і адну з перадавых рэспублік вялікага СССР.

Працоўныя Азербайджана, у мінулым бяспраўныя, зараз разам з усімі працоўнымі СССР паспяхова змагаюцца за будаўніцтва соцыялізма.

Працоўныя БССР жадаюць рабочым, калгаснікам і працоўным Азербайджана яшчэ больш поспехаў у іх барацьбе за завяршэнне будаўніцтва соцыялізма ў нашай краіне.

Няхай жыве арганізатар і натхніцель нашых перамог таварыш СТАЛІН!

Няхай жыве вялікі шматнацыянальны СССР!

СТАРШЫНЯ СОЎНАРКОМА БЕЛАРУСІ ГАЛАДЗЕД.

СТАХАНАЎСКІ РУХ І НАШЫ ЗАДАЧЫ

Прамова тав. А. АНДРЭЕВА на пленуме ЦК ВКП(б) 24 снежня 1935 г.

Таварышы, таварыш Сталін у сваёй прамове на стаханаўскай нарадзе даў вычарпальнае вызначэнне гэтага вялікага руху. Гэта прамова таварыша Сталіна была магутным заклікам, на які рабочыя нашай савецкай краіны адказалі новым уздымам стаханаўскага руху, і там, дзе былі адзінкі стаханаўцаў, іх стала дзесяткі і сотні, там, дзе былі асобныя групы, рух захапіў цэлыя прадпрыемствы, а тыя стаханаўцы, якія на асобных прадпрыемствах былі піянерамі стаханаўскага руху, яны далі пасля стаханаўскай нарады новыя рэкорды прадукцыйнасці працы, г. зн. пайшлі далей. Гэта ўказвае толькі на тое, што гэтыя людзі, стаханаўцы, як іх правільна вызначыў таварыш Сталін, — новыя людзі, людзі не часовых поспехаў, якія сваіх слоў на вецер не кідаюць, людзі, якія свае абяцанні строга выконваюць. Доказам гэтага з'яўляюцца, напрыклад, ткачыхі Вінаградавы, якія далі абяцанне на нарадзе таварышу Сталіну, і па прыездзе назад на фабрыку перайшлі на 216 варштатаў. Многа такіх прыкладаў можна назваць.

Стаханаўскі рух, такім чынам, цяпер у нас захапіў усю краіну. Няма цяпер ніводнага кутка, ніводнага прадпрыемства, дзе-б не было стаханаўцаў і дзе-б гэта слова не карысталася асаблівай пашанай.

Цяжка ўкласці рэзультаты стаханаўскага руху ў якія-небудзь лічбы ці статыстычныя даныя, але адно ясна: стаханаўскі рух ужо ў велізарнай ступені сказаўся на ўсёй нашай гаспадарцы і стаў выходнай асновай для ўсёй нашай далейшай гаспадарчай работы. З гэтага цяпер прыдзецца выходзіць у пабудове ўсіх планаў вытворчасці розных галін гаспадаркі і кожнага прадпрыемства ў паасобку.

Наш стаханаўскі рух яшчэ вельмі малады, але, аднак, ён мае ўжо дастаткова сур'ёзны баланс. Рэзультатам стаханаўскага руху з'яўляецца тое, што адна за другой галіны нашай гаспадаркі дастаткова выконваюць свае вытворчыя планы. Стаханаўскі рух сур'ёзна паставіў пытанне аб датэрміновым выкананні пяцігодкі. Ён у корані змяняе, у бок павышэння, усе праектныя магутнасці нашых прадпрыемстваў. Ён зламаў старыя нормы. Стаханаўскі рух узняў на новую вышыню матэрыяльны ўзровень рабочых і іх заработную плату.

І, нарэшце, стаханаўскі рух узнімае на новую вышыню СССР перад усім капіталістычным светам, і ў гэтым яго велізарнае палітычнае значэнне.

І ўсё-ж, не гледзячы на гэта,

стаханаўцаў. Усім вядомы імёны Вінаградавых, Іларыёнавай, Адзінцовай, Лапшынай і многіх другіх, якія пакінулі далёка ззаду ўсе амерыканскія нормы прадукцыйнасці ў ткацтве. І, аднак, трэба сказаць, што стаханаўскі рух у лёгкай прамысловасці развіваецца аднабока. Якая задача пастаўлена стаханаўскім рухам? Выціснуць з тэхнікі ўсё да дна. Ці так справа накіроўваецца ў тэкстыльнай прамысловасці? Не, па-мойму, не так. Там справа накіроўваецца галоўным чынам на тое, каб меншай колькасцю рабочых ахапіць большую колькасць варштатаў. Гэта няправільна, бо такая практыка прыводзіць да таго, што тэхніка там не выкарыстоўваецца, як належыць. Доказам гэтага з'яўляецца той факт, што асобныя тэкстыльныя фабрыкі, якія налічваюць сотні і нават тысячы стаханаўцаў, не выконваюць сваіх вытворчых планаў. Пагоня за вялікай колькасцю варштатаў, за механічным ушчыльненнем ткачых і прадзільшчыц прыводзіць да невыканання норм выпрацоўкі на варштат.

Я-б мог прывесці тут асобныя факты. Узяць, напрыклад, шоўкавую прамысловасць. Прамысловы аддзел ЦК ВКП(б) абследваў 8 фабрык. На гэтых фабрыках, перайшоўшым на ўшчыльненую работу, работніц ёсць 1.481, з іх не выконваюць норму на варштат 59 проц. работніц. На 19 баваўнянапапяровых фабрыках 1.654 ткачыхі пераведзены на ўшчыльненую работу, з іх не выконваюць норму 756 работніц, г. зн. амаль палова. Шэрсцяныя фабрыкі: 1.556 работніц пераведзены на ўшчыльненую работу, з іх не выконваюць норму 436 работніц. Серадскі ільняны камбінат мае 856 работніц, якія лічацца стаханаўкамі і пераведзены на ўшчыльненую работу, а з іх 488 работніц норму не выконваюць. Я-б мог гэты спіс яшчэ працягнуць. Аб чым гавораць гэтыя факты? Яны гавораць аб скажэнні сутнасці стаханаўскага руху. Пагоня за абслугоўваннем вялікай колькасці варштатаў прыводзіць да масавага невыканання норм і да дрэннага выкарыстання абсталявання. Гэта прыводзіць да таго, што фабрыкі, якія налічваюць даволі вялікую колькасць стаханаўцаў, аднак, ідуць з невыкананнем плана, напрыклад, Якаўлеўскі камбінат: лічыцца 1.140 вінаградаўцаў, а план выканан толькі на 66 проц. за 11 месяцаў. Ці правільная такая лінія, такі напрамак развіцця стаханаўскага руху? Зразумела, няправільная. Ці толькі тэкстыльнай прамысловасцю абмяжоўваецца гэта справа? Я думаю, што не толькі тэкстыльнай прамысловасцю. Там гэта скажэнне атрымаль

наўскага руху павінна атрымаць асаблівы размах, таму што яны, па-першае, вельмі важныя, і, па-другое, таму, што яны нічым не абмежаваны — ні недахватам абсталявання, ні матэрыяламі, ні сыравінай.

Узяць, напрыклад, Наркамат лясной прамысловасці. Я павінен сказаць, што тав. Лобаў крыху аптымістычна дакладваў на Пленуме ЦК. У лясной прамысловасці стаханаўскі рух разгорнут недастаткова, і трэба яшчэ вельмі сур'ёзна папрацаваць для таго, каб і тут рушыць наперад стаханаўскія метады работы. Побач з нядрэннымі паказальнікамі выканання плана па раду трэстаў лясной прамысловасці ёсць і такія трэсты, якія дрэнна выконваюць праграму. Так, напрыклад, Новасібірскі трэст за 11 мес. выканаў толькі на 66 проц. праграму, Свярдлоўскі — на 74 проц., Ленлес—на 76 проц. Пры наяўнасці ў папяровай прамысловасці такіх выдатных стаханаўцаў, як Проніны і інш., папяровая прамысловасць усё-ж адстае.

Калі спусціцца ніжэй — на прадпрыемствы, то там пераважная частка стаханаўцаў знахо-

повыя для ўсёй нашай прамысловасці.

Вось вам стракатасць стаханаўскага руху ўнізе на вытворчасці. Ці не будзе гэта стракатасць у далейшым перашкаджаць паспяховаму разгортванню стаханаўскага руху? Несумненна! Калі загатоўчыя цэхі будуць адставаць, яны будуць зрываць цэхі па канчатковай апрацоўцы. Калі на чыгунцы рухаўшчыкі і пуцевікі будуць адставаць, гэта будзе зводзіць на-нішто стаханаўскую работу машыністаў, калі прадзільшчыкі будуць адставаць, яны будуць зрываць работу стаханаўцаў-ткачоў і т. д., і прыкладаў такіх зрываў ужо нямала. Вось чаму нашай задачай з'яўляецца разгортванне стаханаўскага руху на ўсім патоку вытворчасці, ва ўсіх звеннях, ва ўсіх групах рабочых, як вытворчых, так і дапаможных, ва ўсіх галінах гаспадаркі, абслугоўваючых сваёй работай работу другіх. Тады стаханаўскі рух атрымае яшчэ большы размах і сілу.

Я паўтараю, было-б, зразумела, глупа і няправільна адразу патрабаваць абавязковай роўнамернасці стаханаўскага руху. У першапачатковым перыядзе развіцця руху гэта няроўнамернасць зусім немінуча. Але нам трэба цяпер

адкладна перайсці да практычнай падрыхтоўкі гэтай вялікай справы, бо поспех перагляду норм будзе цалкам залежаць ад нашай падрыхтоўкі.

У сувязі з пераглядам норм я перш за ўсё хачу некалькі слоў сказаць адносна недахопаў старой практыкі нармавання для таго, каб нам ва ўсякім выпадку не паўтарыць гэтай старой практыкі ў новай рабоце. У чым заключаецца асноўны недахоп старой сістэмы ўстанаўлення норм? Перш за ўсё пры ўстанаўленні старых норм выходзілі з таго, што фатаграфаваўся ўвесь стан работы, з усімі яе недахопамі, з прастоямі, з усякага роду дапаможнымі аперацыямі, і ўсё гэта ўкладвалася ў норму. Старая норма часта таму не рухала вытворчасць наперад, а была толькі адлюстраваннем усіх недахопаў арганізацыі вытворчасці на прадпрыемстве. Ці можам мы цяпер уключаць у новыя нормы ўсе гэтыя прастоі, няправільнае і няпоўнае выкарыстанне абсталявання і т. п.? Ні ў якім выпадку. Стаханаўцы нам даюць выдатныя рэцэпты, як трэба будаваць новыя нормы.

Другі недахоп: норму, як правіла, падганялі не к таму, колькі чалавек можа зрабіць, а к таму, галоўным чынам, каб не знізіць заработную плату. Ці можам мы цяпер з гэтага выходзіць? Зразумела не. Ясна, што ніякай гутаркі аб зніжэнні заработнай платы цяпер быць не можа. Наадварот, зарплата будзе расці ў сувязі са стаханаўскім рухам. І таму ўсю практыку нармавання трэба павярнуць так, каб выходным пунктам было: колькі рабочы можа вырабіць ва ўмовах лепшай, чым раней арганізацыі вытворчасці, скарачэння ўсякіх прастояў, больш правільнага падзелу працы і ведання рабочым тэхнікі сваёй справы.

Трэці недахоп устанаўлення старых норм—гэта тое, што нормы ўстанаўляліся, а потым гэтыя-ж нормы часта пераглядаліся. Чаму пераглядаліся? Таму, што якасць іх была дрэнная. Вельмі пашырана была практыка на прадпрыемствах: як толькі рабочы вышаў за пэўны прэдзел, яму зніжалі расцэнак і ўстанаўлялі новую норму. Такая свістапляска, зразумела, не магла не затрымліваць росту прадукцыйнасці працы. Цяпер стаханаўцы ўсё гэта паламалі.

Вось чаму пры ўстанаўленні новых норм трэба дабівацца, каб яны па сваёй якасці не патрабавалі частага перагляду, а дзейнічалі-б на доўгі перыяд часу і тым самым не абмяжоўвалі росту прадукцыйнасці працы. Ад чаго залежыць добраякаснасць норм? Ад таго перш за ўсё, хто іх распрацоўвае і ўстанаўляе. У чыіх ру-

ўнікнуць у нашай будучай практыцы па перагляду норм. Ясная справа, што ўсе даведнікі па нармаванню павінны быць выкінуты, як хлам, які нам ні ў якім выпадку не будзе дапамагаць, а будзе перашкаджаць.

Орджанікідзе. Спаліць трэба! **(Апладысменты).**

Андрэеў. Правільна, таварыш Серго, з гэтага трэба пачаць справу нармавання, а ў аснову павінен быць пакладзен вопыт стаханаўскай работы і метады стаханаўцаў.

Метады стаханаўскай работы — гэта вельмі простыя, ясныя і ніякіх асаблівых сакрэтаў у іх няма. Усюды цяпер даказана, што стаханаўскія метады — гэта не метады надзвычайнага напружання фізічных сіл стаханаўцаў.

Кагановіч. Правільна.

Андрэеў. Усякая лютуючая сволач за граніцай з повату поспехаў стаханаўскага руху, у прыватнасці фашысцкі друк у Германіі, даходзіць да перлаў глупства, дагаварваючыся да таго, быццам мы выбралі веліканаў, найбольш мускулістых людзей, якія могуць забяспечыць вялікую выпрацоўку і пусцілі іх для затраўкі. Што можа быць глупей гэтых цверджанняў людзей, якія задыхаюцца ад звярынай злобы з повату нашых поспехаў.

Будзённы. Правільна.

Орджанікідзе. Правільна.

Андрэеў. Сотні тысяч нашых рабочых-стаханаўцаў цяпер пераўвыконваюць нярэдка ў пяць, у дзесяць разоў норму. Якімі метадамі яны гэтага дасягаюць? Перш за ўсё веданнем тэхнікі сваёй справы. Перш за ўсё тым, што яны аўладалі тэхнікай, яны ведаюць машыну, ведаюць, як яна дыхае, якія ў ёй недахопы і т. п.

Другое, чым дасягаецца стаханаўская прадукцыйнасць—гэта большым падзелам працы, г. зн. аддзяленнем асноўных вытворчых функцый ад дапаможных, сканцэнтраванне кваліфікаваных рабочых на вытворчых функцыях; тым, што ўсякую дапаможную работу па атрыманню матэрыялу, інструменту, мацаванню і т. п. яны цяпер не робяць, а для гэтага пастаўлены другія рабочыя. Рабочыя-стаханаўцы-ж заняты цалкам на сваёй прамой рабоце ў забоі, ля варштата або ў молата.

Трэцяе, чым дасягаецца стаханаўская прадукцыйнасць,—гэта скарачэннем прастояў механізмаў. Чацвертае — тым, што гэтыя механізмы хутчэй працуюць, даюць большы лік абаротаў або карысных рухаў, чаго стаханавец дабіваецца шляхам усякага роду дадатковых прыстасаванняў, прасцейшай механізацыі і сваёй спрытнасці, рытмічнасці ў рабоце, і пятае — тым, што стаханавец рэгулярна і своечасова забя-

а) працуе двума фрэзамі замест аднаго, б) устанаўляе адначасова шэсць дэталей (запорная крышка) замест адной, в) працуе на хуткасці рэзання ў 34 метры ў мінуту замест 20 метраў у мінуту па норме.

Тав. Белых Я. П.—узнагароджан ордэнам Працоўнага чырвонага сцяга. Строгальшчык 4-га разрада завода імя Кірава. Норму выпрацоўвае — 280—300 проц. Працуе на строгальным варштаце «Бутлер» па абточцы полюсаў остава матора. На апрацоўку гэтай дэталі ў Амерыцы на заводах «ДЖЫ» даецца 18 гадзін; у Англіі на заводах «Метро-Вікерс» — 11 гадзін. На заводзе імя Кірава ў 1934 годзе норма была 18 гадзін, а з увядзеннем разцоў з цвёрдых сплаваў была ўстаноўлена норма ў 1935 г. у 12 гадз. 50 мін. Тав. Белых затрачвае на апрацоўку остава матора толькі 4 г. 30 мін. Гэтых рэзультатаў ён дабіўся за кошт павелічэння хуткасці варштата, змяніў форму разца і ўвёў новую аперацыю — зняцце фазкі на галоўным полюсе, прапанаваў прымяніць фасонны разец. Тав. Белых дасканала вывучыў свой варштат, інструмент і ўвесь тэхналагічны працэс. Ён дабіўся загатоўкі для варштата 2 камплектаў разцоў. Тав. Белых працуе на заводзе імя Кірава з 22 мая 1935 г. Паступіў чорнарабочым, потым быў пераведзен вучнем на строгальны варштат «Бутлер». З канца чэрвеня месяца быў пераведзен на самастойную работу на гэтым варштаце.

Тав. Гнедзін, рабочы хімічнага завода, устанавіў больш правільныя суадносіны асноўных прадуктаў, што прывяло да адмены 2 прамежкавых фільтрацый, скараціў працягласць рэакцыі, дабіўся павелічэння выпрацоўкі хімічнага прадукта ў суткі—замест 538 кг. 2.512 кг.

Па лясной прамысловасці рабочы-акоршчык тав. Шчэрбакоў (Кандапожскі лесапункт) прыстасаваў свой варштат (козлы) прымяняльна да свайго росту, мае пры сабе не адзін, а два-тры стругі, добра адточаныя, а для абрубкі галля, з мэтай меншай затраты намаганняў, прымяняе маленькі тапор. Ён таксама падпарвае (размякчае) драўніну, калі яна мёрзлая, і ў рэзультаце гэтага павялічвае сваю выпрацоўку супроць нормы ў 5—6 раз.

Лесаруб тав. Сцепанаў (Хвойненская лесамашынная станцыя), працуючы лучковай пілой, стаў выпрацоўваць штодзенна замест 6 кбм. па норме 25 кбм. Не гледзячы на гэта, укараненне лучковых піл у практыку праводзіцца вельмі дрэнна, трэсты і леспрамгасы не выкарыстоўваюць тых піл, якія ўжо ёсць у іх распараджэнні. Так, напрыклад, у «Севле-

тэрміновым выкананні пяцігодкі. Ён у корані змяняе, у бок павышэння, усе праектныя магутнасці нашых прадпрыемстваў. Ён зламаў старыя нормы. Стаханаўскі рух узняў на новую вышыню матэрыяльны ўзровень рабочых і іх заработную плату.

І, нарэшце, стаханаўскі рух узнімае на новую вышыню СССР перад усім капіталістычным светам, і ў гэтым яго велізарнае палітычнае значэнне.

І ўсё-ж, не глядзячы на гэта, мы павінны сказаць, што стаханаўскі рух яшчэ знаходзіцца толькі ў пачатку. Гэта гаворыць аб тым, якія велізарныя творчыя сілы ён яшчэ тоіць у сабе. Гэта гаворыць аб тым, што стаханаўскі рух, які прадаўжае разгортвацца, пакажа яшчэ сябе наперадзе. Усёй сваёй велізарнай сілы ён яшчэ не разгарнуў.

Нашыя задачы ў сувязі з стаханаўскім рухам былі вельмі чотка сфармуляваны ў вядомай прамове таварыша Сталіна, у гэтай сапраўднай праграме дзейнасці на ўвесь далейшы перыяд работы нашай партыі. Задача гэтага Пленума заключаецца ў тым, каб на аснове гэтай праграмы дзейнасці канкрэтызаваць бліжэйшую практычную работу партыйных, гаспадарчых, савецкіх, камсамольскіх і прафсаюзных арганізацый.

Стаханаўскі рух ставіць перад намі вельмі многа пытанняў. Я хачу спыніцца толькі на некаторых пытаннях, якія будуць рашаць і тэмпы, і бліжэйшыя поспехі стаханаўскага руху.

Таварыш Сталін у сваёй прамове сказаў: «Задача заключаецца ў тым, каб дапамагчы стаханаўцам разгарнуць далей стаханаўскі рух і пашырыць яго ўшыр і ўглыб на ўсе вобласці і раёны СССР».

Як у нас разгортваецца стаханаўскі рух? Ён разгортваецца пакуль яшчэ страката. Само сабой зразумела, што на першым этапе гэтага вялікага руху некаторая стракатасць яго зусім немінуча. Але мы павінны выходзіць з таго, што калі гэта стракатасць будзе прадаўжацца, то на пэўных участках яна можа пагражаць зрывам стаханаўскага руху. Калі асобныя ўчасткі нашай гаспадаркі будуць адставаць, а другія будуць ісці наперад, можа атрымацца разрыў у патоку вытворчасці, адстаючыя будуць зрываць і затрымліваць наперадзе ідучых.

Пойдзем зверху, возьмем наркаматы і паглядзім, як абстаіць справа. Наркамцяжпром ідзе наперадзе ўсіх астатніх. За ім ідуць чыгуначны транспарт і харчовая прамысловасць. Адстаюць другія галіны гаспадаркі, напрыклад, такія важныя галіны, як лёгкая і мясцовая прамысловасць. Адстае такая галіна гаспадаркі, як лясная, маючая велізарнае значэнне для забеспячэння ўсяго капітальнага будаўніцтва. Адстае водны транспарт.

Я хачу асоба спыніцца на лёгкай прамысловасці, дзе найбольш ярка выражаны слабасці разгортвання стаханаўскага руху і няправільны яго напрамак. Вядома, што і ў лёгкай прамысловасці ёсць нямала выдатных стаханаўцаў,

прыводзіць да таго, ... якія налічваюць даволі вялікую колькасць стаханаўцаў, аднак, ідуць з невыкананнем плана, напрыклад, Якаўлеўскі камбінат: лічыцца 1.140 вінагралаўцаў, а план выканан толькі на 66 проц. за 11 месяцаў. Ці правільная такая лінія, такі напрамак развіцця стаханаўскага руху? Зразумела, няправільная. Ці толькі тэкстыльнай прамысловасцю абмяжоўваецца гэта справа? Я думаю, што не толькі тэкстыльнай прамысловасцю. Там гэта сказанне атрымала толькі найбольш яркае выражэнне. Але трэба праверыць па гэтай лініі і ўсе астатнія галіны нашай гаспадаркі і паасобныя прадпрыемствы.

Я зусім не хачу гэтым сказаць, што не трэба пераводзіць рабочых на абслугоўванне вялікай колькасці машын і варштатаў, але трэба пераводзіць з толкам, праводзячы папярэдне добрую падрыхтоўчую работу, пераводзіць так, каб за гэтым пераводам следавала павышэнне прадукцыйнасці працы на кожны варштат. Інакш які-ж сэнс гэтага ўшчыльнення? **(Апладысменты).**

Ці можна ў тэкстыльнай прамысловасці павысіць прадукцыйнасць варштата? Зразумела, можна і асобныя ткачыхі даюць вельмі добрыя прыклады ў гэтым напрамку. Але трэба, каб нашы тэкстыльшчыкі адмовіліся ад таго погляду, што ў іх варштаты ўжо працуюць амаль на прэдзеле. Я павінен сказаць, што гэта думка даволі пашыраная сярод кіраўнікоў тэкстыльшчыкаў. Калі дабіваюцца 105—110 проц. выпрацоўкі на варштат, думаюць, што быццам у іх нормы вельмі высокія, і гэта лічыцца вялікім дасягненнем. А калі-б паскорыць ход варштата, як робіцца гэта на некаторых прадпрыемствах, асобныя ткачыхі даюць да 150 проц. выпрацоўкі. Над гэтай справай трэба як след папрацаваць і адмовіцца ад тых настрояў, што абсталяванне працуе на прэдзеле. Калі гэта абсталяванне ўтрымліваць у парадку і знішчыць непаладкі ў снабжэнні поўфабрыкатамі, падможнымі матэрыяламі і запаснымі часткамі, дзякуючы чаму атрымліваюцца вялікія прастоі, то мы безумоўна атрымаем больш высокую прадукцыйнасць кожнага варштата, чым цяпер. Вось, таварышы тэкстыльшчыкі, куды трэба накіроўваць стаханаўскі рух. Вам трэба абавязкова неадкладна перабудавацца ў гэтых адносінах, тады вы сапраўды разгорнеце стаханаўскі рух і з адсталай прамысловасці станеце перадавой.

Я ўзяў тэкстыльную прамысловасць, але мне здаецца, што трэба прагледзець практыку і ва ўсіх астатніх галінах прамысловасці і дабіцца сапраўднай арганізацыі стаханаўскага руху скрозь і ўсюды.

Тав. Серго ўжо гаварыў, што нават Наркамцяжпром, які ідзе наперадзе ўсіх астатніх галін народнай гаспадаркі, мае галіны, якія адстаюць у разгортванні стаханаўскага руху, напрыклад, нафтавая, медная, часткова хімічная, будаўнічая прамысловасць і т. д. У гэтых галінах разгортванне стаханаўскага руху ... прамысловасці ... ты, якія дрэнна выконваюць праграму. Так, напрыклад, Новасібірскі трэст за 11 мес. выканаў толькі на 66 проц. праграму, Свярдлоўскі — на 74 проц., Ленлес—на 76 проц. Пры наяўнасці ў папяровай прамысловасці такіх выдатных стаханаўцаў, як Пронііны і інш., папяровая прамысловасць усё-ж адстае.

Калі спусціцца ніжэй — на прадпрыемствы, то там пераважная частка стаханаўцаў знаходзіцца ў асноўных выпрацоўваючых цэхах і менш—у падрыхтоўчых і загатоўчых. Напрыклад, у машынабудаўніцтве стаханаўскім рухам больш ахоплены цэхі апрацоўкі і менш цэхі загатоўкі. У тэкстыльнай прамысловасці—цэхі ткацкія і прадзільныя і менш — падрыхтоўчыя. На чыгунках стаханаўскі рух сканцэнтраваны галоўным чынам у паравознікаў, сярод рабочых рамонтных заводаў і ў меншай ступені, як гэта гаварыў ужо тав. Кагановіч, сярод рухаўшчыкоў і пуцейцаў.

Вось, напрыклад, як справа абстаіць, па паведамленню Ленінградскага абкома, на радзе заводаў. На заводзе імя Сталіна сярэдні процант стаханаўцаў к ліку рабочых складае 12 проц., а па цэхах: кузня—36 проц., ліцейная—15 проц., турбінны—7,7 проц. і гідратурбінны — 7,5 проц. На заводзе імя Вароўскага ў асноўных цэхах стаханаўцаў 16,8 проц. к колькасці рабочых, а ў дапаможных — толькі 3,9 проц. На заводзе мастацкіх фарбаў у асноўных цэхах — 13 проц., а ў дапаможных — 2,9 проц. На заводзе «Красный треугольник» у асноўных цэхах стаханаўцаў 18 проц. к ліку працуючых, а ў дапаможных—11 проц. Я думаю, што гэта прыклады, тыповыя ... ку вытворчасці, ва ўсіх звеннях, ва ўсіх групах рабочых, як вытворчых, так і дапаможных, ва ўсіх галінах гаспадаркі, абслугоўваючых сваёй работай работу другіх. Тады стаханаўскі рух атрымае яшчэ большы размах і сілу.

Я паўтараю, было-б, зразумела, глупа і няправільна адразу патрабаваць абавязковай роўнамернасці стаханаўскага руху. У першапачатковым перыядзе развіцця руху гэта няроўнамернасць зусім немінуча. Але нам трэба цяпер гэты рух арганізоўваць так, каб гэтай няроўнамернасці было як мага менш, таму што яна пагражае зрывам для наперадзе ідучых галін і асобных катэгорый рабочых.

Аб чым гаворыць гэта няроўнамернасць і стракатасць? Яна гаворыць аб недастатковасці кіраўніцтва стаханаўскім рухам з боку гаспадарчых і партыйных арганізацый, аб недастатковай арганізаванасці стаханаўскага руху. Якім-бы магутным рух ні быў, ён можа паспяхова развівацца толькі будучы арганізаваным, знаходзячыся пад штодзенным кіраўніцтвам. Задача заключаецца ў тым, каб разгарнуць стаханаўскі рух на ўсім патоку вытворчасці, на ўсім яго канвеэры, ва ўсіх галінах. Не можа быць, зразумела, і гутаркі аб поўнай роўнамернасці. І надалей у нас будуць наперадзе ідучыя і адстаючыя, а гутарка ідзе аб тым, каб падцягнуць адстаўшых, каб іх адставанне не магло зрываць работу ідучых наперадзе. Ясна: чым хутчэй і энергічней возьмуцца нашы гаспадарнікі і партарганізацыі за кіраўніцтва стаханаўскім рухам, тым менш будзе стракатасці, тым яшчэ больш паспяхова ён пойдзе наперад.

АБ НОРМАХ І ЗАРАБОТНАЙ ПЛАЦЕ

Другое пытанне, на якім я хацеў спыніцца — гэта пытанне аб нормах. Таварыш Сталін у сваёй прамове на стаханаўскай нарадзе гаварыў: «Цяперашнія тэхнічныя нормы ўжо не адпавядаюць сапраўднасці, яны адсталі і ператварыліся ў тормаз для нашай прамысловасці, а для таго, каб не тармазіць нашу прамысловасць, неабходна іх замяніць новымі, больш высокімі тэхнічнымі нормамі. Новыя людзі, новыя часы, — новыя тэхнічныя нормы».

Гэта глыбока правільна, па-першае, таму, што стаханаўцы ўжо зламалі сваёй работай цяперашнія тэхнічныя нормы, а, па-другое, таму, што цяперашнія тэхнічныя нормы ўжо ўстарэлі, бо велізарная большасць і не-стаханаўцаў рабочых іх перавыконвае. Прывяду толькі пару тыповых прыкладаў у гэтых адносінах. Промаддзел ЦК ВКП(б) праверыў 10 прамысловых прадпрыемстваў рознага тыпу: Іжорскі завод, Кіраўскі, Сормава, «Серп и молот» і інш., якія ахапляюць 35 тыс. рабочых. На ўсіх гэтых прадпрыемствах устаноўленыя нормы перавыконвае 91 проц. рабочых, а рабочыя асобных заводаў перавыконваюць нормы на 97 проц. Паўстае пытанне: што-ж астаецца ад такіх норм? Па-першае, яны ўжо фактычна адменены стаханаўцамі, якія пераапрацоўвалі нормы ў тры і больш раз, па-другое, такія нормы—адсутнасць усякіх норм, па-трэцяе, нормы проста ўстарэлі. На вялікай колькасці заводаў значная частка норм устаноўлена яшчэ два гады таму назад і раней. Вось, напрыклад, па заводу № 42 з агульнай колькасці норм 65 проц. іх устаноўлена да 1934 года, г. зн. 2 гады таму назад, і толькі 35 проц. устаноўлены ў 1934-1935 гг. А за гэты час на гэтым самым заводзе адбыліся буйнейшыя тэхнічныя змены і ў абсталяванні, і ў тэхналагічным працэсе вытворчасці. Значыцца, цяперашнія нормы сталі анахранізмам, сталі тормазам для руху прамысловасці наперад. Вось чаму цяперашнія нормы павінны быць перагледжаны і заменены новымі нормамі.

І гэта, бадай, самае асноўнае і самае складанае пытанне ў арганізацыі стаханаўскага руху. У канчатковым выніку самы важны па якасці рэзультат стаханаўскага руху—гэта пераход на новыя нормы. Усе галіны гаспадаркі, усе прадпрыемствы павінны не... затрымліваць росту прадукцыйнасці працы. Цяпер стаханаўцы ўсё гэта паламалі.

Вось чаму пры ўстанаўленні новых норм трэба дабівацца, каб яны па сваёй якасці не патрабавалі частага перагляду, а дзейнічалі-б на доўгі перыяд часу і тым самым не абмяжоўвалі росту прадукцыйнасці працы. Ад чаго залежыць добраякаснасць норм? Ад таго перш за ўсё, хто іх распрацоўвае і ўстанаўляе. У чыіх руках знаходзіцца да гэтага часу фактычная распрацоўка норм? Я думаю, што не памылюся, калі скажу: гэта важнейшая справа, якая вызначае ўсю работу прадпрыемства, фактычна сканцэнтравана ў руках безадказных, а часта проста малаграматных, другарадных асоб на заводзе.

Саркісаў. Правільна.

Андрэеў. Людзей, не маючых ніякіх прамых адносін да кіраўніцтва цэхам і прадпрыемствам, так званых нармоўшчыкаў.

Будзённы. Правільна.

Андрэеў. А інжынеры і кіраўнікі цэхаў толькі падпісвалі і фармальна штампавалі гэтыя нормы. Я павінен прывесці фактычную давядку аб тым, што з сябе прадстаўляюць, па свайму тэхнічнаму ўзроўню, гэтыя нармоўшчыкі. Вось нават на перадавых нашых машынабудаўнічых заводах, № 21 і № 22, з 267 нармоўшчыкаў толькі 22 інжынеры, затое 151 чалавек не маюць ніякай спецыяльнай падрыхтоўкі, а 8 чалавек нават не маюць агульнаасветнай падрыхтоўкі, г. зн. абсалютна малаграматныя людзі. Вось другі прыклад. З 12 тыс. нармоўшчыкаў машынабудаўнічай прамысловасці інжынераў толькі 400 чалавек, г. зн. каля 3 проц., тэхнікаў—2.200 чалавек, г. зн. каля 20 проц., а 9 тыс. чалавек, г. зн. 76 проц. усіх нармоўшчыкаў, не маюць ніякай тэхнічнай асветы, а часта зусім малаграматныя людзі. Між тым у руках гэтых людзей знаходзіцца фактычна ўсё нармаванне на нашых прадпрыемствах. Нормы ў канчатковым выніку—гэта асноўнае. З асобных індывідуальных норм складваецца ўвесь наш гаспадарчы план—і гэта асноўнае знаходзіцца да гэтага часу ў руках другарадных, часта малаграматных людзей.

Ці можам мы так справу весці і надалей? Зразумела, не. Ясна, што нармаванне павінна знаходзіцца ў руках прамых кіраўнікоў вытворчасці: у цэху — майстра, начальніка цэха, а па ўсяму прадпрыемству—у руках дырэктара. Яны павінны асабіста ўстанаўляць нормы, а дырэктары павінны гэтыя нормы разглядаць па сутнасці і зацвярджаць. У дапамогу сабе начальнікі цэхаў павінны выбраць найбольш кваліфікаваных, тэхнічна граматных людзей, а галоўнае—прыцягнуць да ўсёй справы перагляду норм стаханаўцаў, вось тады ў нас будуць сапраўдныя, добраякасныя, сацыялістычныя нормы.

Вось якія асноўныя недахопы ў старым нармаванні ў нас былі і чаго мы, безумоўна, павінны ... лата.

Трэцяе, чым дасягаецца стаханаўская прадукцыйнасць,—гэта скарачэннем прастояў механізмаў. Чацвертае — тым, што гэтыя механізмы хутчэй працуюць, даюць большы лік абаротаў або карысных рухаў, чаго стахановец дабіваецца шляхам усякага роду дадатковых прыстасаванняў, прасцейшай механізацыі і сваёй спрытнасці, рытмічнасці ў рабоце, і пятае — тым, што стахановец рэгулярна і своечасова забяспечваецца снабжэннем матэрыяламі, загатоўкамі, што стахановец, напрыклад, у апрацоўцы метала мае пастаянна пад рукой спраўныя запасныя інструменты, запасныя разцы і т. д., што выключае магчымасць вымушаных непрадукцыйных прастояў.

Вось, таварышы, уся прамудрасць стаханаўскіх метадаў. Для нагляднасці я прывяду некалькі тыповых прыкладаў з практыкі асобных стаханаўцаў.

Сакрэт поспеху стаханаўцаў — шлях перакрыцця лепшых амерыканскіх норм — лепш за ўсё характарызуецца фатаграфіяй рабочага часу да стаханаўскага руху ў 1934 годзе і ў кастрычніку 1935 г., зроблены па працэсу штампоўкі ў кузні «ГАЗ». Структура работы змены характарызуецца наступнымі данымі: уласна штампоўка займала тады 46 проц. рабочага часу, цяпер—86 проц. На наладку і рамонт раней затрачвалася 18 проц. рабочага часу, цяпер—9 проц. Чаканне награву адбірала тады 24 проц. часу, цяпер—0. Прастоі па віне рабочых: тады — 8 проц., цяпер—0. Іншае: тады—4 проц., цяпер—0.

Па варштатабудаўніцтву. Яркі малюнак у гэтых адносінах дае работа ордэнаносца-фрэзероўшчыка тав. Гудава на варштатазаводзе імя Орджанікідзе. У прыватнасці яго апошні рэкорд па дэталі № 372028—запорная крышка ў каробцы хуткасцей рэвальвернага варштата—пры норме штучнага часу ТНБ 8,5 мін. і пры праектнай норме 6,6 мін. тав. Гудавым рабілася ў 0,6 мінуты. Тым самым тав. Гудаў выканаў норму на 1.430 проц.

Шляхі павышэння нормы выпрацоўкі лепш за ўсё характарызуюцца супастаўленнем фактычнага рэжыму работы тав. Гудава з намечаным ТНБ і праектным, што характарызуецца наступнай табліцай:

Табліца штучнага часу, запраектаванага і фактычнага пры выпрацоўцы запорнай крышкі рэвальвернага варштата.

	Норма нямецкага праекту	Норма завода	Фактычна затрач. час
1. Дадатковы час	2,1	0,86	0,0
2. Дапаможны час	1,0	1,5	0,1
3. Машынны час	3,5	6,14	0,5
Ітогавы штучны час	6,6	8,50	0,6

Тав. Гудаў змяніў тэхналогію працэсу апрацоўкі:

... гэтага павялічвае сваю выпрацоўку супроць нормы ў 5—6 раз.

Лесаруб тав. Сцяпанаў (Хвойнінская лесамашынная станцыя), працуючы лучковай пілой, стаў выпрацоўваць штодзенна замест 6 кбм. па норме 25 кбм. Не глядзячы на гэта, укараненне лучковых піл у практыку праводзіцца вельмі дрэнна, трэсты і леспрамгасы не выкарыстоўваюць тых піл, якія ўжо ёсць у іх распараджэнні. Так, напрыклад, у «Севлесе» ёсць 12 тысяч лучковых піл, а ў рабоце — толькі 5 тысяч, дый тыя ўведзены пад націскам крайкома.

А вось што расказвае будаўнічы рабочы-арматуршчык тав. Бурын: «Раней гнулі арматуры накладным ключом, было гэта складана, а я зрабіў другой сістэмы ключ; у рэзультаце прымянення такога ключа норма выпрацоўкі павысілася да 150 проц. Я таксама зрабіў вярстак для вязкі фасонных сетак, пры якім павялічана прадукцыйнасць да 250—300 проц.».

Тав. Сударыкаў працуе фрэзероўшчыкам урэзу падэшвы па 8-му разраду на абутковай фабрыцы «Парижская Коммуна». Асноўнае ў рабоце тав. Сударыкава — гэта тое, што ён змяніў заточку фрэзера. Работа фрэзерамі па яго способу заточкі не патрабуе амаль ніякага напружання рабочага і рэзка павышае прадукцыйнасць. Самы працэс фрэзероўкі ўрэзу падэшвы тав. Сударыкаў робіць у ... павароты і адпаведна робіць ... перахваты рукамі бацінка, у той час, як другія робяць па 5—6, ... паўтарэннем фрэзероўкі па адна... му і таму-ж месцу. Дзякуючы г... таму на фрэзероўку аднаго бацін... ка ў Сударыкава ідзе 9,9 сек., т... ды як у другіх рабочых да пры... мянення яго метада — 22,7 се... пры норме 300 пар абутку ён р... біць 780—850 пар.

Маруся Чэкунова, ткачыха Ку... цэўскай камвольнай фабрыкі, п... райшла з 2 на 8 варштатаў. Дз... куючы ажыццяўленню начальн... кам цэха Ерафеевым прапаноў с... мой Чэкуновай, напрыклад, зм... ненне канструкцыі каромысл... дазваляючае больш свабодны р... па маршруту, прамыўка і чыст... прыводнага паса, якія змяншаю... скальжэнне; апрача таго, паве... чэнне хуткасцей варштатаў са ... да 145 удараў у мінуту і ўзбу... ненне ўточных пачаткаў, — ... працоўвае на 8 варштатах ... метры ў дзень замест 40 метр... на 2 варштатах.

Як бачыце, яны, гэтыя ста... наўскія метады, вельмі прост... але разам з тым, я павінен с... заць, што, не глядзячы на ў... сваю прастату, яны патрабую... карэннай змены ўсёй арганіза... вытворчасці на нашых прадпр... емствах у сэнсе змены тэхна... гічнага працэсу вытворчасці, т... нічнага планавання на прадп... емствах так, каб адно не адста...

(ПРАЦЯГ ДАКЛАДА ТАВ. АНДРЭЕВА НА 3-й СТА...

Працяг прамовы тав. А. АНДРЭЕВА

з ад другога, каб адно падганялася дакладна да другога. Стахаўскія металы работы патрабуюць забеспячэння рэгулярнага бесперабойнага снабжэння сыравінай, паўфабрыкатамі, энергіяй, пастаяннага ўтрымлівання абсталявання ў чыстаце і парадку, на[illegible]сці ў запасе спраўнага інструменту і запасных частак, паляпшэння якасці падаваемых у апрацоўку паўпрадуктаў, дапаможных матэрыялаў і т. д. Чым хутчэй гэта работа па змене арганізацыі вытворчасці ў нас будзе забяспечана, тым паспяховей у нас адбудзецца пераход на больш высокія тэхнічныя нормы, тым яшчэ шырэй і глыбей разгорнецца ў нас стаханаўскі рух.

Другое пытанне, вырашэнне якога павінна аблягчыць пераход на новыя, больш высокія тэхнічныя нормы і яшчэ больш развіваць стаханаўскі рух, — гэта пытанне тэхнічнага абучэння рабочых. Чым мацней мы гэтай справай возьмемся, тым паспяховей пойдзе пераход на новыя тэхнічныя нормы,—аб гэтым гаворыць увесь вопыт стаханаўскага руху. Стаханаўцамі цяпер хоча стаць велізарная большасць рабочых. ...га факт. У гэтым і заключаецца выключная перамога стаханаўскага руху. Стаханаўцам можа стаць кожны рабочы, як зусім правільна аб гэтым гаварыў таварыш Сталін. Стаханаўцам можа стаць не абавязкова толькі рабочы з вялікім вытворчым стажам, ім можа стаць любы рабочы, нават той, які толькі нядаўна прышоў з калгаса. Аб гэтым гавораць шматлікія факты. Я мог-бы прывесці шмат прыкладаў у гэтых адносінах, калі чалавек прышоў на завод або шахту ўсяго толькі год таму назад, падвучыўся, перайшоў на варштат і дае цяпер у некалькі раз большую норму, чым дае старый кваліфікаваны рабочы. Значыць, стаханаўцам можа стаць кожны рабочы, але абавязковай умовай для гэтага з'яўляецца абуванне тэхніцы, аўладанне тэхнікай сваёй справы.

Галасы. Правільна.

Андрэеў. Вось чаму гэта работа павінна быць разгорнута нашымі гаспадарчымі і партыйнымі арганізацыямі ва ўсю. Тое, што зроблена да гэтага часу і робіцца цяпер, трэба лічыць недастатковым. Трэба тэхнічную вучобу рабочых паставіць яшчэ шырэй, яшчэ сур'ёзней на кожным прадпрыемстве.

Наступнае пытанне, на якім я хацеў-бы спыніцца, — гэта пытанне аб заработнай плаце. Для таго, каб нам шырэй адкрыць дарогу стаханаўскаму руху, трэба ў галіне заработнай платы як мага хутчэй пакончыць з яе адсталымі формамі, якія працягваюць звязваць стаханаўскі рух і далейшы рост прадукцыйнасці працы. Калі параўнаць, для прыкладу, асобныя прадпрыемствы з рознымі сістэмамі заработнай платы, то атрымліваецца прама здзіўляючая карціна, прама закон: там, дзе існуе прагрэсіўная і індывідуальная здзельная аплата, там, як правіла, стаханаўскі рух мае большыя размеры, там ён ідзе наперад.

Галасы. Правільна.

Андрэеў. Там-жа, дзе існуе пачасовая аплата або брыгадная, агрэгатная здзельшчына, г. зн. абязлічаная здзельшчына, там стаханаўскі рух развіваецца павальней.

Кагановіч. Верна.

Андрэеў. А калі гэта верна, нам трэба як мага хутчэй пакончыць з гэтымі адсталымі формамі заработнай платы, і тады ў нас стаханаўскі рух пойдзе яшчэ хутчэй наперад. **(Апладысменты).**

Зноў я павінен патрывожыць таварышоў тэкстыльшчыкаў. Не выпадкова, што ў тэкстыльнай прамысловасці прадукцыйнасць працы вельмі нізкая. Чаму? Таму, што ў іх няправільна пастаўлена справа з зарплатай. У іх да гэтага часу існуе так званая прагрэсіўка ўнутры норм, такая прагрэсіўка, якая дае павышэнне заработнай платы рабочага ўжо ў тым выпадку, калі ён перапрацаваў звыш 80 процантаў сваёй нормы, звыш-жа 100 проц. выпрацоўкі прагрэсіўка не расце, яна спыняецца. Што гэта за прагрэсіўка? Яна фактычна-ж адмяняе вытворчы план. Можна напэўна сказаць, што іменна гэта сістэма заработнай платы адыграла прама ракавую ролю ў тэкстыльнай прамысловасці ў сэнсе ўзняцця прадукцыйнасці варштатаў. **(Галасы.** Правільна). Яна трымае прадукцыйнасць варштатаў і рабочых, і таму тэкстыльшчыкі знаходзяцца на такім нізкім узроўні прадукцыйнасці параўнальна з іншымі галінамі прамысловасці. І вам, таварышы тэкстыльшчыкі, трэба ад гэтай архаічнай сістэмы адмовіцца і пераходзіць на сапраўдную прагрэсіўку, толькі тады вы па-сапраўднаму ўзнімеце прадукцыйнасць у сваёй прамысловасці. Ці толькі ў тэкстыляў адсталыя формы зарплаты? Не, зразумела. Яны маюць месца і ў іншых галінах і нават у машынабудаўніцтве. Значыць, трэба прайсціся па ўсіх галінах і прадпрыемствах і хутчэй пераходзіць ад адсталых і тармозячых прадукцыйнасць працы форм зарплаты на індывідуальную прагрэсіўна-здзельную аплату. Вопыт гэты ў нас ёсць. Трэба толькі звярнуцца да добрых прыкладаў нашай цяжкай прамысловасці, металургіі і вугапрамысловасці. Там няма ніякіх асабліва спецыфічных умоў. Мы можам з поспехам іх вопыт перанесці на ўсе астатнія галіны вытворчасці. І чым хутчэй мы гэта зробім, тым быстрэй закрочыць стаханаўскі рух да новых вышынь прадукцыйнасці працы.

...якія рашаюць фактычна пытанне аб прадукцыйнасці варштатаў. Яны, знаходзячыся на цвёрдых акладах, зараз атрымліваюць ніжэй ткачых. Заработная плата падмайстроў пабудавана без усякай сувязі з выкананнем вытворчых заданняў. І справа нізкага выкарыстання тэкстыльнага абсталявання часткова ўпіраецца іменна ў адсутнасць прамой матэрыяльнай зацікаўленасці тэхперсанала тэкстыльных прадпрыемстваў. Калі-б было інакш, падмайстар абавязкова дабіваўся-б паскарэння работы варштатаў, іх пастаяннай спраўнасці і т. д. А дзякуючы зусім ненармальнаму становішчу з аплатай тэхперсанала ў тэкстыляў ёсць прамая пагроза, што і цяперашнія падмайстры разбягуцца, пераходзячы ў ткачы і прадзільшчыкі, а падмайстар-жа ў тэкстылёў — гэта, бадай, цэнтральная фігура па наладжанню вытворчасці.

Вось чаму неабходная змена ў сістэме аплаты тэхнічнага персанала безумоўна яшчэ больш расчысціць дарогу і стымулюе тэхнічны персанал у яго пераходзе на стаханаўскія металы работы.

І, нарэшце, апошняе — аб рабоце партарганізацый па разгортванню стаханаўскага руху.

ПАРТАРГАНІЗАЦЫІ І СТАХАНАЎСКІ РУХ

Таварыш Сталін у сваёй прамове гаварыў:

«Неабходна, каб нашы партыйныя арганізацыі ўключыліся ў гэту справу і дапамаглі стаханаўцам давесці рух да канца».

Гэта, відаць, у канчатковым ліку будзе вырашаць поспех стаханаўскага руху і ўсё, што з стаханаўскім рухам звязана. Поспехі гэтага руху ў той ці іншай галіне ці на прадпрыемстве прама будуць залежаць ад таго, як павядуць сябе партыйныя арганізацыі, як тая ці іншая партыйная арганізацыя здолее ўзначаліць стаханаўскі рух.

Пасля выступлення таварыша Сталіна на стаханаўскай нарадзе партыйныя арганізацыі моцна заняліся стаханаўскім рухам. Падцягнуліся і тыя партыйныя арганізацыі, якія адставалі: свердлоўская, чэлябінская, заходнесібірская і іншыя. Але ці можна сказаць, што партыйныя арганізацыі ўсюды вядуць справу такім чынам, як вядзе, напрыклад, справу наша данецкая партыйная арганізацыя, аб рабоце якой тут на Пленуме ЦК дакладваў тав. Саркісаў? Я думаю, што яго прамова была выслухана ўсімі прысутнымі з велізарнейшым задаваленнем.

Галасы. Правільна. **(Апладысменты).**

Андрэеў. Гэта прамова не была майстэрствам прамоўцы, а яна адлюстроўвала сапраўднае становішча работы і поспехі нашай данецкай партыйнай арганізацыі ў кіраўніцтве стаханаўскім рухам.

Галасы. Правільна. **(Апладысменты).**

Андрэеў. А іменна, таварышы, такі падыход цяпер, такая работа для кожнай партыйнай арганізацыі патрабуецца ў галіне стаханаўскага руху. Ці можна сказаць, што так цяпер справу вядуць усе нашы партыйныя арганізацыі, як вядзе яе данецкая партыйная арганізацыя? Не, на жаль. Яшчэ вельмі многа слабасцей у кіраўніцтве з боку партыйных арганізацый у гэтых адносінах.

Да чаго зводзяцца бліжэйшыя задачы партыйнай работы ў галі... займацца пытаннямі фармальнага ўчоту стаханаўцаў, а да гэтага зводзіцца часткова работа некаторых партыйных арганізацый: падлічыць, колькі на прадпрыемстве ці ў вобласці стаханаўцаў, узяць іх на ўчот і т. д. Але хіба ў гэтым справа? Звесці справу да гэтага—значыць, правваліць стаханаўскі рух. Справа не столькі ва ўчоце, колькі ў пастаянным кіраўніцтве і праверцы сапраўднай арганізацыі стаханаўскага руху. Што толку ад таго, што на асобных заводах і фабрыках налічваецца тысяча і больш стаханаўцаў, але яны не выконваюць свайго плана. А такія ёсць.

Наступная задача партарганізацыі—гэта барацьба з усякага роду скажэннямі ў стаханаўскім руху. Ці ёсць гэтыя скажэнні?

Галасы. Ёсць.

Андрэеў. Безумоўна ёсць, і не могуць не быць.

Гэтыя скажэнні перш за ўсё выражаюцца ў тым, што стаханаўскі рух сям-там накіроўваецца не па правільнаму шляху. Зноў такі тэкстыльная прамысловасць служыць яркім прыкладам для пацверджання гэтага. Тут тав. Носаў выступаў і напіскаў на Наркамлегпром, а дзе была іванаўская партарганізацыя? А чаму яна не паправіла гэту справу?

Бюракратычным скажэннем кіраўніцтва ў стаханаўскім руху з'яўляецца тое, калі асобныя гаспадарчыя арганізацыі прабуюць звесці ўсю справу толькі да фармальнага ўчоту стаханаўцаў. Нямала ёсць і будзе такіх гаспадарнікаў, якія папрабуюць прыкрыцца фармальнымі лічбамі вялікай колькасці стаханаўцаў, а справа з выкананнем плана і з нормамі ў іх будзе абстаяць дрэнна. Трэба бязлітасна выкрываць гэты фармальна-бюракратычны падыход да стаханаўскага руху.

А хіба мала выпадкаў, калі хочуць адчапіцца балбатнёй па поваду стаханаўскага руху? Хіба мала ў нас алілуйшчыны па поваду стаханаўскага руху, усякай гаварыльні, вялікай колькасці сходаў, пасяджэнняў, а справы няма, а сапраўднай арганізаванасці стаханаўскага руху мала. ...падарнікаў і тэхнічных работнікаў, якія яшчэ знаходзяцца ў палоне старых норм, якія не хочуць ісці наперад, якім стаханаўскі рух прыносіць вельмі многа клопатаў і турбот у перабудове работы. Нямала ўскрыта такога сабатажу. А колькі яго яшчэ не ўскрыта? Напэўна не ўскрыта яшчэ больш, бо адкрыта супроць стаханаўскага руху ніхто цяпер не адважыцца выступіць: стаханаўскі рух яго неадкладна самне і сатрэ ў парашок. Таму работа класавых ворагаў, ворагаў партыі ўсіх масцей, сабатаж, супраціўленне стаханаўскаму руху маскуецца вельмі тонка для таго, каб устаўляць палкі ў калёсы і тармазіць гэты рух. Недаацэньваць гэта было-б злачынствам. Задача заключаецца ў тым, каб перамагчы гэта супраціўленне, бязлітасна разграміць ворагаў і сабатажнікаў стаханаўскага руху і тым расчысціць яшчэ шырэй для яго дарогу.

Верна, што наш друк разгарнуў вельмі вялікую работу па стаханаўскаму руху, але, праглядаючы нашы цэнтральныя і мясцовыя газеты пад кутом выкрываўчай работы класавых ворагаў і ўсякага роду сабатажу, трэба, на жаль, прызнаць гэту работу газет слабай. Газеты яўна недаацэньваюць гэтую задачу. Вось чаму, не гледзячы на велізарныя поспехі, якія літаральна кожны дзень атрымлівае наш стаханаўскі рух, рэвалюцыйная пільнасць усіх нашых арганізацый павінна быць павышана, і барацьба за тое, каб зламаць усякае супраціўленне стаханаўскаму руху, павінна быць узмоцнена.

Якія вывады можна зрабіць?

Першы вывад: стаханаўскі рух толькі ўпачатку. Партыйным, гаспадарчым арганізацыям, комсамолу, профсаюзам яшчэ прадстаіць велізарная работа.

Другое. Мы стаім цяпер перад канкрэтнай задачай пераходу на стаханаўскую работу ўжо цэлых прадпрыемстваў.

Трэцяе. Ясна, што стаханаўскі рух падрыхтаваў велізарны скачок наперад усёй нашай гаспадаркі, размеры якога цяжка нам зараз нават уявіць. Ён, несумненна, пакіне ззаду ўсе тыя велізарныя тэмпы, якімі мы ішлі да гэтага часу ў галіне гаспадарчага будаўніцтва.

Чацвертае. Стаханаўскі рух перамог тым, што пераважная колькасць рабочых цяпер хоча быць стаханаўцамі. Стаханаўцы далі ў наша распараджэнне велізарны вопыт для павелічэння прадукцыйнасці, перагляду норм, перагляду праектных магутнасцей. Уся справа цяпер залежыць ад правільнага кіраўніцтва і арганізацыі стаханаўскага руху. Усё цяпер залежыць ад нас, каб у магчыма кароткі тэрмін рэалізаваць найвялікшыя поспехі гэтага руху.

...ТЭХНІКІ НЕ ПАВІННЫ АДСТАВАЦЬ АД

НОВЫ АТРАД КАМАНДЗІРАЎ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ

Вышэйшая комуністычная сельскагаспадарчая школа Беларусі імя Леніна з моманту рэарганізацыі, з 22 кастрычніка 1932 года праводзіць ужо шосты выпуск студэнтаў. У чэрвені 1933 года школа выпусціла 110 чалавек, у красавіку 1934 года — 70 чалавек; у жніўні 1934 года школа выпусціла 54 чалавекі, у снежні 1934 года—155 чалавек, у лютым 1935 года—164 чалавекі. У сучасны момант Вышэйшая комуністычная сельскагаспадарчая школа Беларусі імя Леніна выпускае 315 чалавек. Трэба адзначыць, што школа імя Леніна ўпершыню робіць такі вялікі выпуск студэнтаў — камандзіраў соцыялістычнага земляробства, прычым выпуск гэтага года безумоўна адрозніваецца ад выпускаў мінулых гадоў не толькі тым, што ён колькасна вялікі, але і тым, што сам склад выпускнікоў як па свайму практычнаму вопыту работы ў мінулым, так і па атрыманай падрыхтоўцы ў школе знаходзіцца на вышэйшым узроўні ведаў студэнтаў папярэдніх выпускаў.

Такое становішча рэчаў пацвярджаецца наступным. Калі з папярэдніх выпускаў студэнты накіроўваліся ў большасці на нізавую сельскагаспадарчую і партыйную работу, то слухачы гэтага выпуску ў асноўным накіроўваюцца на адказнейшую кіруючую раённую партыйную і гаспадарчую работу. 4 чалавекі з выпускнікоў рэкамендуюцца на работу загадчыкамі сельгасаддзелаў райкомаў КП(б)Б; 9 чалавек рэкамендуюцца на работу дырэктарамі МТС; 12 чалавек — на работу загадчыкаў райза: 10 чалавек — на работу намеснікаў дырэктароў МТС па палітчастцы; 20—на работу інструктарамі РК КП(б)Б; 13 чалавек — на работу дырэктарамі соўгасаў; 3 чалавекі рэкамендуюцца на работу райупаўкамзагамі СНК. Цэлы рад іншых выпускнікоў рэкамендуюцца на розныя адказныя гаспадарчыя і партыйныя работы.

Напрыклад т. **Ледзянёў Васіль Васільевіч** рэкамендуецца інструктарам акруговага камітэта партыі. Тав. Ледзянёў член партыі з 1925 года, рабочы, мае вялікі вопыт кіруючай гаспадарчай і партыйнай работы. У школе з'яўлялся ўдарнікам вучобы.

Тав. **Зобаў** Іван Георгіевіч рэкамендуецца загадчыкам сельгасаддзелам РК КП(б)Б. Тав. Зобаў член партыі з 1927 года, у школе — ўдарнік вучобы. Да школы працаваў на адказнай партыйнай ...

...стцы. Тав. Слабко член партыі з 1926 года. Ударнік вучобы. Да школы працаваў на адказнай кіруючай совецкай і партыйнай рабоце. У школе т. Слабко ўвесь час быў парторгам.

Тав. Замоўскі Нікалай Осіпавіч —рэкамендуецца дырэктарам соўгаса. Тав. Замоўскі член партыі з 1922 года. У школе ўдарнік вучобы. Да школы доўгі перыяд працаваў дырэктарам соўгаса.

Вось тав. **Курганскі Герасім Нікалаевіч.** Ён рэкамендуецца на работу загадчыка райза. Тав. Курганскі член партыі з 1927 года. У школе — ударнік вучобы. Да школы працаваў на адказнай рабоце: быў членам праўлення райкалгассаюза, інструктарам і загадчыкам сектара Белкалгасцэнтра.

Тав. **Шуцік Лазар Савельевіч** рэкамендуецца на работу загадчыка сельскагаспадарчым аддзелам РК КП(б)Б. Тав. Шуцік член партыі з 1927 года. У школе вучыўся добра, да школы на працягу некалькіх гадоў працаваў сакратаром сельпартячэйкі, сельпарткома і на партрабоце ў раёне

Вось які асноўны склад дадзенага выпуску Вышэйшай комуністычнай сельскагаспадарчай школы Беларусі імя Леніна.

Перад гэтым новым атрадам камандзіраў соцыялістычнай сельскай гаспадаркі, атрымаўшых у ВКСГШБ вышэйшую партыйную падрыхтоўку і добрую ленінска-сталінскую загартаванасць, стаяць вялікія задачы. Студэнты-выпускнікі, следуючы ўказанням правадыра народаў таварыша **Сталіна,** павінны будуць яшчэ больш павысіць сваю класавую пільнасць і на практычнай рабоце — ці гэта ў райкоме, ці ў МТС, райза, соўгасе, калгасе — стаць сапраўднымі арганізатарамі стаханаўскага руху ў соцыялістычнай сельскай гаспадарцы Совецкай Беларусі. Нястомна весці барацьбу за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў, за павышэнне ўраджайнасці палёў і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі, весці сістэматычную работу па выпрацоўванню новых сталінскіх кадраў і аддаць весь свой вопыт і ўсю сваю падрыхтоўку, атрыманую ў Вышэйшай комуністычнай сельскагаспадарчай школе, на практычнай рабоце па далейшаму працвітанню нашай соцыялістычнай радзімы.

Будзем спадзявацца, што кожны студэнт-выпускнік ВКСГШБ будзе моцна трымаць у сваіх руках сцяг **Леніна—Сталіна** і будзе дастойным сынам нашай вялікай ...

...а тэхнічную вучобу рабочых ...ць яшчэ шырэй, яшчэ сур'ёз... на кожным прадпрыемстве. ...ступнае пытанне, на якім я ...ў-бы спыніцца, — гэта пытан... аб заработнай плаце. Для таго, ... нам шырэй адкрыць дарогу ...ханаўскаму руху, трэба ў галі... заработнай платы як мага хут... ...пакончыць з яе адсталымі ...мамі, якія працягваюць звяз... ...ь стаханаўскі рух і далейшы ... прадукцыйнасці працы. Калі ...аўнаць, для прыкладу, асоб... ... прадпрыемствы з рознымі сі... ...кутка пераходзіць ад адсталых і тармозячых прадукцыйнасць працы форм зарплаты на індывідуальную прагрэсіўна-здзельную аплату. Вопыт гэты ў нас ёсць. Трэба толькі звярнуцца да добрых прыкладаў нашай цяжкай прамысловасці, металургіі і вугалю. Там няма ніякіх асабліва спецыфічных умоў. Мы можам з поспехам іх вопыт перанесці на ўсе астатнія галіны вытворчасці. І чым хутчэй мы гэта зробім, тым быстрэй закрочыць стаханаўскі рух да новых вышынь прадукцыйнасці працы.

...ІНЖЫНЕРЫ І ТЭХНІКІ НЕ ПАВІННЫ АДСТАВАЦЬ АД СТАХАНАЎСКАГА РУХУ

...то яшчэ звязвае пакуль ста...ўскі рух? Тое, што яшчэ знач... частка інжынерна-тэхнічнага ...нала не ідзе ў нагу са ста...ўскім рухам. Я павінен прама ...ць, што асобныя таварышы, ... выступалі тут, на пленуме ...ральнага Камітэта, некалькі ...фарбоўвалі, занадта аптыміс... ...а ацэньвалі справу з удзелам ...чнага персанала ў стаханаў... руху. (Галасы. Правільна). ...ну, што таварыш Орджанікі... правільна гаварыў, што там, ... інжынеры сталі ў нагу са ...ханаўцамі, там мы маем прама... А справа абстаіць такім ...м, што побач з выдатнымі ...мі ўдзелу інжынерна-тэхніч... работнікаў у стаханаўскім ру... ў розных галінах гаспадаркі, ... значная частка інжынераў ...нікаў у нас адстае ад стаха...скага руху.

...ыгіна. Правільна.

...дрэеў. А таварыш Сталін у ... прамове асабліва падкрэс..., што мы толькі тады зможам ...праўднаму рэалізаваць усе ...і стаханаўскага руху, калі ... рух узначаляць інжынеры ...нікі.

...м можна растлумачыць ад...нне інжынерна-тэхнічных ра...аў ад стаханаўскага руху? ...жна яго растлумачыць тым, ...шы інжынеры і тэхнікі су... стаханаўскага руху? Вядо... Яны не толькі не супроць ...наўскага руху, а хочуць ...ць удзел у ім, але значная ... іх проста адстала ў тэхні... ...бочыя, якія цяпер з'яў... ...а стаханаўцамі, настойліва ...наперад, вучыліся, авалод... ...тэхнікай, смела пайшлі далей ...шніх норм, а значная част... ...нерна-тэхнічных работні... ...трымаўшы веды ў вышэй... ...навучальных установах па ... падручніках, на старых ..., на гэтым і застрала, не ...вала вучыцца і таму ад... ...а тэхніка між тым рушыла... ...перад. Выхаваныя на старых ... капіталістычнай вытвор... ...яны занадта з імі звыкліся. ... бяда, і ім трэба ўсяляк ...чы пайсці наперад у спра... ...дання новай тэхнікай, рас... ...ня ведаў, вопыту, смеласці ...тывы, неабходнай для со... ...тычнай вытворчасці. У гэ... ...эсе ім многаму трэба па... ... ў стаханаўцаў, абавяз... ...вучыцца і перавучвацца ў ...аўпаў, як-бы гэта ні гуча... ...алоксам. (Апладысменты).

Трэба дапамагчы ўсяляк інжынерна-тэхнічнаму персаналу ў тых адносінах, каб разгрузіць начальнікаў цэхаў, майстроў і падмайстроў ад усякага роду неўласцівых ім функцый. Для характарыстыкі ненармальнасцей у гэтых адносінах прывяду для прыкладу заяву начальніка зборачнага цэха Горкаўскага варштатазавода тав. Зарайчэнка. «Думаць па пытаннях рацыяналізацыі, па пытаннях тэхналагічнага працэсу,—гаворыць тав. Зарайчэнка,—няма калі. Прыходзіцца займапца, чым хочаце, толькі не пытаннямі вытворчага працэсу, не пытаннямі тэхнікі. Мне асабіста прыходзіцца больш за ўсё бегаць па цэхах і заводакіраўніцтву. І я і цэхавыя інжынерна-тэхнічныя работнікі займаемся выключна выкалачваннем нехапаючых дэталей, інструментаў і т. д. На гэта ідуць усе сто процантаў часу. Можна так сказаць: мне прыходзіцца працаваць галавою вельмі мала, працую больш нагамі».

Ці толькі на варштатазаводзе так абстаіць справа? Вядома, не. Гэта мае месца і на іншых нашых прадпрыемствах. Трэба таму разгрузіць тэхперсанал ад неўласцівай яму не-тэхнічнай работы і прымусіць яго займацца сваёй справай, г. зн. тэхнічным кіраўніцтвам і арганізацыяй вытворчасці.

Але ёсць яшчэ і другая акалічнасць, якая, несумненна, з'яўляецца прычынай недастатковага ўдзелу ў стаханаўскім руху інжынерна-тэхнічнага персанала,—гэта ва многіх выпадках няправільная сістэма іх зарплаты. Як правіла, аплачваецца наш інжынерна-тэхнічны персанал, за выключэннем металургіі і вугалю, па акладной сістэме. У лепшым выпадку сям-там ёсць яшчэ вельмі недасканалая так званая прэмія за добрую работу, а прамая сувязь заработнай платы з выпрацоўкай адсутнічае. Гэта няправільна. Не так-то цяжка ўстанавіць прамую сувязь зарплаты інжынера з выпрацоўкай прадукцыі. Ці будзе гэта прагрэсіўная аплата ці прагрэсіўная прэмія, але трэба заработную плату тэхперсанала абавязкова звязаць з выпрацоўкай—зацікавіць таксама і тэхнічнага кіраўніка, як і рабочага, у павышэнні прадукцыйнасці працы і выкарыстанні тэхнікі да дна. (Апладысменты).

Я зноў-такі павінен спаслацца на тэкстыльную прамысловасць. У іх у зусім ненармальным становішчы знаходзяцца падмайстры. ...глядзіце работу і поспехі нашай данецкай партыйнай арганізацыі ў кіраўніцтве стаханаўскім рухам.

Галасы. Правільна. **(Апладысменты).**

Андрэеў. А іменна, таварышы, такі падыход цяпер, такая работа для кожнай партыйнай арганізацыі патрабуецца ў галіне стаханаўскага руху. Ці можна сказаць, што так цяпер справу вядуць усе нашы партыйныя арганізацыі, як вядзе яе данецкая партыйная арганізацыя? Не, на жаль. Яшчэ вельмі многа слабасцей у кіраўніцтве з боку партыйных арганізацый у гэтых адносінах.

Да чаго зводзяцца бліжэйшыя задачы партыйнай работы ў галіне стаханаўскага руху? Перш за ўсё да таго, каб забяспечыць вядучую ролю комуністаў на прадпрыемствах у стаханаўскім руху. У нас нямала прыкладаў, калі комуністы бяруць на сябе ініцыятыву на прадпрыемствах і ідуць на чале стаханаўскага руху. Але нямала яшчэ і прыкладаў такіх, калі комуністы адстаюць, калі значная частка комуністаў яшчэ не з'яўляецца стаханаўцамі, а мы толькі тады стаханаўскі рух разгорнем як належыць, калі комуністы будуць узначальваць яго. Я мог-бы спаслацца на наступныя прыклады, якія з'яўляюцца зусім не выключэннем, калі комуністы яшчэ адстаюць у стаханаўскім руху: напрыклад, Кулебакскі завод. Гэта сур'ёзны завод. Там комуністаў налічваецца 759 чал., з іх стаханаўцаў толькі 75 чалавек, а стаханаўцаў на заводзе 632 чалавекі. Радыётэлефонны завод (Горкі) — комуністаў 486 чал., а іх стаханаўцаў толькі 35 чалавек. Балахнінскі папяровы камбінат—комуністаў 340 чал., з іх толькі 13 чал. стаханаўцаў. Аб чым гэтыя лічбы гавораць? Яны гавораць аб адставанні ў радзе выпадкаў комуністаў ад стаханаўскага руху, аб тым, што на цэлым радзе прадпрыемстваў комуністы не з'яўляюцца яшчэ вядучай сілай і не ўзначальваюць стаханаўскі рух. Таму пярвейшая задача партыйнай работы зводзіцца да забеспячэння найбольшага ўдзелу комуністаў у стаханаўскім руху, забеспячэння вядучага значэння комуністаў у ім.

Другая задача партарганізацый у стаханаўскім руху заключаецца ў тым, каб кіраваць такім чынам, каб не забываць адстаючыя галіны, каб сканцэнтраваць увагу не толькі вакол гігантаў—заводаў, фабрык, шахт, але і не забываць іншыя галіны гаспадаркі. А зараз на практыцы справа абстаіць у цэлым радзе выпадкаў такім чынам, што ўсе кідаюцца на буйныя прадпрыемствы: калі ёсць трактарны завод, то ўсе сілы сканцэнтроўваюцца там, а што датычыць харчовай, мясцовай, будаўнічай прамысловасці, транспарту і т. д., то аб гэтым забываюць. Справа правільнага кіраўніцтва заключаецца ў тым, каб размеркаваць так сваю ўвагу і сілы, так арганізаваць сваю работу, каб не забываць адстаючых, але вельмі важных участкаў.

Трэцяя задача практычнага кіраўніцтва—гэта менш за ўсё ў рабоце партыйных арганізацый звесці ўсю справу толькі да фармальнага ўчоту стаханаўцаў. Нямала ёсць і будзе такіх гаспадарнікаў, якія папрабуюць прыкрыцца фармальнымі лічбамі вялікай колькасці стаханаўцаў, а справа з выкананнем плана і з нормамі ў іх будзе абстаяць дрэнна. Трэба бязлітасна выкрываць гэты фармальна-бюракратычны падыход да стаханаўскага руху.

А хіба мала выпадкаў, калі хочуць адчапіцца балбатнёй па поваду стаханаўскага руху? Хіба мала ў нас алілуйшчыны па поваду стаханаўскага руху, усякай гаварыльні, вялікай колькасці сходаў, пасяджэнняў, а справы няма, а сапраўднай арганізаванасці стаханаўскага руху мала. Гэта значыць, што асобныя гаспадарнікі і профсаюзнікі, якія абюракраціліся, замест бальшэвіцкай работы хочуць адчапіцца ад стаханаўскага руху і патапіць яго ў балбатні. Усе гэтыя скажэнні трэба неадкладна выкрываць і меркаваць аб становішчы стаханаўскага руху на тым ці іншым прадпрыемстве не па колькасці ўсякай слоўнай трасканіі і рэзалюцый, а па сапраўдных рэзультатах. А хіба мала ў нас выпадкаў, калі стаханаўскі рух хочуць звесці да рэкордаў адзіночак і гэтым сваю задачу лічыць вычарпанай? Хіба гэта не скажэнне стаханаўскага руху? Стаханаўскі рух—не спорт і спаборніцтва адзіночак, а масавы рух рабочых.

Але яшчэ больш важная задача партарганізацый заключаецца ў тым, аб чым гаварыў таварыш Сталін: «абуздаць усе тыя элементы з гаспадарчых і інжынерна-тэхнічных работнікаў, якія ўпарта чапляюцца за старое, не хочуць ісці наперад і сістэматычна тармозяць разгортванне стаханаўскага руху».

Стаханаўскі рух — гэта такі рух, які ламае апошнія капіталістычныя астаткі ў нашай соцыялістычнай гаспадарцы — старыя тэхнічныя нормы і ўзровень прадукцыйнасці працы, уласцівы капіталістычнай гаспадарцы. Ці ёсць абаронцы ў нашых гаспадарчых арганізацыях гэтых буржуазна-капіталістычных норм, г. зн. людзі так званых «прэдзелаў»? Так, яны ёсць. Найбольш ярка адлюстравала гэту пазіцыю выкрытая група спецыялістаў з НКПЗ, аб якой гаварыў у сваёй прамове таварыш Сталін. Стаханаўскія нормы ёсць перамога соцыялістычнай працы над капіталістычнымі нормамі вытворчасці, ёсць выкарчоўванне апошніх астаткаў капіталізма з нашай вытворчасці. Таму ясна, што такі рух не можа абыйсціся без рашучага супраціўлення класавых ворагаў. Шматлікія факты, якія вядомы ўсім, гавораць аб завостранай барацьбе класавых ворагаў, якія прабраліся на нашыя прадпрыемствы; выражаецца гэта ва ўсякага роду шкодніцтве на прадпрыемствах, у псаванні механізмаў, на якіх працуюць стаханаўцы, тэрорах і запужванні асобных стаханаўцаў. Відаць па ўсяму, што класавы вораг актывізаваўся ў барацьбе са стаханаўскім рухам. А з другога боку, супраціўленне стаханаўскаму руху ідзе з асяроддзя кансерватыўных элементаў тых гас... ...зараз нават уявіць. Ён, несумненна, пакіне ззаду ўсе тыя велізарныя тэмпы, якімі мы ішлі да гэтага часу ў галіне гаспадарчага будаўніцтва.

Чацвертае. Стаханаўскі рух перамог тым, што пераважная колькасць рабочых цяпер хоча быць стаханаўцамі. Стаханаўцы далі ў наша распараджэнне велізарны вопыт для павелічэння прадукцыйнасці, перагляду норм, перагляду праектных магутнасцей. Уся справа цяпер залежыць ад правільнага кіраўніцтва і арганізацыі стаханаўскага руху. Усё цяпер залежыць ад нас, каб у магчыма кароткі тэрмін рэалізаваць найвялікшыя поспехі гэтага руху.

І няма сумнення, што наша партыя пад мудрым кіраўніцтвам нашага вялікага Сталіна, арганізуючы стаханаўскі рух, прывядзе краіну да новых найвялікшых перамог. **(Бурныя апладысменты, усе ўстаюць).**

...цалы рад іншых выпускнікоў рэкамендуюцца на розныя адказныя гаспадарчыя і партыйныя работы.

Напрыклад т. **Ледзянёў Васіль Васільевіч** рэкамендуецца інструктарам акруговага камітэта партыі. Тав. Ледзянёў член партыі з 1925 года, рабочы, мае вялікі вопыт кіруючай гаспадарчай і партыйнай работы. У школе з'яўляўся ўдарнікам вучобы.

Тав. **Зобаў** Іван Георгіевіч рэкамендуецца загадчыкам сельгасаддзелам РК КП(б)Б. Тав. Зобаў член партыі з 1927 года, у школе — ударнік вучобы. Да школы працаваў на адказнай партыйнай рабоце ў Горацкім райкоме партыі.

Тав. **Слабко Іван Лук'янавіч** рэкамендуецца на работу намесніка дырэктара МТС па палітча... ...гаспадарцы Совецкай Беларусі. Настойліва весці барацьбу за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў, за павышэнне ўраджайнасці палёў і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі, весці сістэматычную работу па вырашчванню новых сталінскіх кадраў і аддаць весь свой вопыт і ўсю сваю падрыхтоўку, атрыманую ў Вышэйшай комуністычнай сельскагаспадарчай школе, на практычнай рабоце па далейшаму працвітанню нашай соцыялістычнай радзімы.

Будзем спадзявацца, што кожны студэнт-выпускнік ВКСГШБ будзе моцна трымаць у сваіх руках сцяг **Леніна—Сталіна** і будзе дастойным сынам нашай вялікай краіны Советаў, якая пад кіраўніцтвам мудрага правадыра народаў таварыша **Сталіна** ідзе ад перамогі да перамогі.

Я. ГЕРАЎКЕР.

Прывітанне большэвіцкаму папаўненню!

Учора ў Прылуках было вялікае свята. У белым двухпавярховым будынку святкавалі сканчэнне гадовай упартай вучобы 48 большэвікоў.

Усе яны прыйшлі сюды годам раней з рознай работы, з рознай падрыхтоўкай. Кожны працаваў для справы партыі, у партыйным апараце, не маючы амаль ніякай падрыхтоўкі, вырашаючы ўсе складаныя пытанні верным, выпрабаваным партыйным пачуццём.

Людзі, як галодныя на страву, пакінуліся на кнігу, імкнуліся ўзяць усё, што можна, як мага больш захапіць ведаў, як мага лепш папоўніць свой практычны, а галоўнае—тэарэтычны багаж.

Умовы для гэтага былі створаны ўсе.

Вучыліся, і ўчора падвялі вынікі. Вынікі радасныя. Людзі, якія самі асабіста перажылі—хто большую, хто меншую—частку гісторыі партыі, узяліся за тэарэтычныя абагульненні перажытага, і лепш за ўсё засвоена гісторыя партыі. З выпускнікоў 14 засвоіла гісторыю партыі на «выдатна», 21 на «добра» і толькі 13 на «здавальняюча». Амаль такія-ж вынікі па ленінізму.

На курсы прышоў тав. Воранаў. Да гэтага ён працаваў другім сакратаром Пухавіцкага райкома партыі. Працаваў, але як можна было працаваць, не маючы ніякай падрыхтоўкі і карыстаючыся багажом, атрыманым у 1923 годзе ў совпартшколе! Прайшло больш 12 бурных гістарычных гадоў!

Воранаў прышоў на курсы. Узяўся за вучобу. Ён не губіў дарэмна час. Чытаў. Ніколі так многа не чытаў Воранаў, як у гэтым годзе.

Да свята на курсах вышла насценгазета. У ёй Воранаў піша:

«Працуючы ў райкоме і да райкома, я вельмі часта адчуваў слабую падрыхтоўку, слабасць, дакладней—абмежаванасць палітычных ведаў. Але вось год вучобы прайшоў! Падводзячы вынікі, я адзначаю, што за гэты час атрымаў значную падрыхтоўку. Пашырыўся агульны палітычны кругазор. Але галоўнае—упершыню прапрацавана цэльная праграма па гісторыі партыі, па ленінізму і іншых дысцыплінах. Для сябе я лічу гэты год пачаткам вучобы, бо гэты год навучыў карыстацца кнігай. Цяпер, калі я бяру кнігу ў рукі, мы з ёю размаўляем, разумеючы адзін другога, а гэта—шырокі шлях да далейшай вучобы».

Гэта думка ўсіх. Вось што гаворыць аб сабе выпускнік тав. **Смарчэнка:**

— «За 15 год знаходжання ў партыі, я ўпершыню трапіў на такія курсы. Быў я на рознай партыйнай і совецкай рабоце, маю значную практыку. Але мне прыходзілася браць усё нутром, бо тэарэтычнага багажу не было. Шмат раз мне прыходзілася змагацца з эсэрамі і меншавікамі, і тут я адчуваў, што мне не хапае палітычных ведаў. Не раз прыходзілася змагацца з трацкістамі і апартуністамі розных масцей; не скажу, што я зусім не разбіраўся (гэта будзе няверна), я разбіраўся, але ўсё гэта было не тое.

Памятаю, у 1919 годзе ў Ленінградзе я ўбачыў аднаго дакладчыка ў народным доме, сівога і барадатага, і падумаў, што гэта Карл Маркс. Вельмі абрадаваўся я тады. Калі прышоў дадому і радасна стаў таварышам расказваць аб тым, як бачыў Карла Маркса, яны мяне асмяялі.

З такімі ведамі я прышоў у партыю, з такімі ведамі працаваў. Праўда, за гады прабывання ў партыі мой узровень значна падняўся, але курсы навучылі працаваць над кнігай, разбірацца ў працах нашых настаўнікаў — Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна. Раней я гэтага не ўмеў».

На курсах вывучалі не толькі марксісцка-ленінскую тэорыю і практыку партыйнай работы. Да гэтага, асноўнага, партыйнаму работніку трэба мець яшчэ значныя агульнаадукацыйныя веды. І людзі, якія прайшлі суровую школу барацьбы, узяліся за падручнікі.

Яны вывучалі беларускую і рускую мовы, матэматыку, геаграфію, прыродазнаўства. Яны вучыліся, не саромячыся свайго ўзросту, вучыліся ўпарта, настойліва.

Усё ішло ў меру. Людзі вучыліся арганізоўваць працу ў сельскай гаспадарцы і вучыліся працаваць самі. Воранаў, які пасябраваў з Пушкіным, захапляўся мастацкай літаратурай і прачытаў 42 кнігі, паспеў напісаць грунтоўны канспект па рабоце Леніна «Дзіцячая хвароба левізны».

Знаходзіўся час і для вучобы і для чытання, для фізкультуры і адпачынку. 18 курсантаў здалі ўсе нормы «ГПА». Нямала варашылаўскіх стралкоў.

...Яны раз'язджаюцца ў розныя раёны, на розныя работы. Многія едуць у акруткомы і райкомы партыі, некаторыя — на комсамольскую работу. Але ўсе яны жывуць адной думкай, адным жаданнем, якое добра выказаў тав. Фрадзін, калі ён заявіў:

— Цяпер я стаўлю перад сабой задачу паглыбіць свае веды і абавязкова па першакрыніцах тэарэтычнага арсеналу Леніна і Сталіна, прапагандаваць ленінска-сталінскую тэорыю ў партыйных масах і калгасным активе, добрасумленна, як належыць большэвіку, выконваць на практыцы дырэктывы нашай партыі.

Пажадаем таварышам поспеху ў практычнай, вялікай і складанай большэвіцкай рабоце, на якую пасылае іх партыя.

Л. ГЛЕЗЕР

Да разрыву дыпламатычных адносін паміж Уругваем і СССР

НОТА УРУГВАЙСКАГА УРАДА

МОНТЭВІДЭО, 28 снежня. (БЕЛТА). Міністэрства замежных спраў Уругвайскай рэспублікі ўручыла паўпрэду СССР ва Уругваі тав. **Мінкіну** ноту, у якой паведамляецца: «Урад рэспублікі рашыў аб'явіць перарванымі дыпламатычныя адносіны, існаваўшыя да цяперашняга часу паміж Уругваем і СССР».

У якасці ўгрунтавання свайго рашэння уругвайскі ўрад прыводзіць зварот да яго бразільскага ўрада. У ноце заяўляецца, што пасольства Бразіліі прадставіла міністру замежных спраў Уругвая свае меркаванні з поваду апошніх падзей у Бразіліі. У гэтых меркаваннях гаворыцца, што «гутарка ідзе аб чыста комуністычным паўстанні, што пачалося ў адпаведнасці з метадамі, якія ўслаўляліся на 7-м кангрэсе III Інтэрнацыянала ў Маскве, прычым совецкі ўрад падбіваў і аказваў сваю дапамогу комуністычным элементам суседняй дзяржавы праз пасярэдніцтва совецкай місіі пры нашым урадзе». Спаслаўшыся далей на заявы бразільскага міністра замежных спраў, уругвайскі ўрад у ноце заяўляе: «Сцвярджэнні ўрада Бразіліі, даныя пад словам гонару, падмацоўваюцца ўласнай інфармацыяй, якая ёсць у нашым распараджэнні».

У якасці аналізу гэтай інфармацыі прыводзіцца наступнае: «1. Згодна дакументаў, якія мае міністэрства замежных спраў, на памянёным маскоўскім кангрэсе ўсе прамоўцы былі згодны ў пытанні аб прыняцці новай тактыкі барацьбы, у адпаведнасці з якой міжнародны комунізм павінен аб'яднацца з усімі перадавымі партыямі, хоць-бы і некомуністычнымі, ствараючы адзіны фронт з мэтай паступовага дасягнення на этапах усеагульнага рэволюцыйнага комунізма. На падставе гэтага можна дапусціць, што комунізм аб'яднаўся, як гэта здарылася ў Бразіліі, з партыяй, якая імянуецца нацыянальна-вызваленчым саюзам, правадыром якой з'яўляецца Луі Карлос Прэстэс.

2. Згодна інфармацыі, перараданай пасольствам прыязнай краіны, і той, якую атрымаў наш урад, совецкая місія ў Монтэвідэо перавяла чэкамі на прад'яўніка буйныя сумы, назначэнне якіх не можа быць вызначана, але можа выклікаць сур'ёзныя дапушчэнні.

3. Кангрэс Комуністычнага III Інтэрнацыянала адкрыўся і закрыўся, згодна даставерных даных, прывітаннямі ў гонар урада Масквы і яго галоўнага правадыра Сталіна».

Гэтыя разважанні ноты заканчваюцца заявай, што «нельга гаварыць аб незалежнасці ці аб раздзельнасці паміж III Інтэрнацыяналам і совецкім урадам. У Совецкім Саюзе няма іншай легальнай партыі, апрача партыі, ідэалогіі якой трымаецца сам урад. У гэтай своеасаблівай дэмакратыі фактыч-

НОТА ПАЎПРЭДА СССР ВА УРУГВАІ ТАВ. МІНКІНА

МОНТЭВІДЭО, 29 снежня. (БЕЛТА). Паўпрэд СССР тав. Мінкін уручыў міністру замежных спраў Уругвайскай рэспублікі ноту, у якой тав. Мінкін пацвярджае атрыманне ноты ад 27 снежня, інфармуючай аб рашэнні ўрада Уругвая перарваць дыпламатычныя адносіны паміж Уругваем і Саюзам ССР. Далей у ноце гаворыцца: «Я не магу ўтаіць свайго здзіўлення па поваду таго, што ў вашай ноце, напісанай аб такім адказным кроку, як разрыў дыпламатычных адносін паміж двума краінамі, прыязныя адносіны паміж якімі да сучаснага моманту развіваліся зусім нармальна і паслужылі фундаментам для ўгрунтавання на іх салідных эканамічных адносін, я не магу выявіць ні аднаго факта, які-б служыў для ўгрунтавання вашых вывадаў. Як вам павінна быць вядома, пан міністр, ужо раней мой урад з поўнай яснасцю заявіў, што няма ніякай залежнасці паміж урадам СССР і Комінтэрнам, і што мой урад ніякай адказнасці за дзейнасць Комінтэрна на сябе не бярэ.

Вось чаму лічу абсалютна няўмесным і немагчымым удавацца ў дыскусію па поваду значнай часткі вашай ноты, якая складаецца з вытрымак з прамоў, сказаных на кангрэсе Комінтэрна».

Тав. Мінкін катэгарычна адхіляе бязглуздыя выпады уругвайскай ноты супроць совецкай дэмакратыі і падкрэслівае, што «калі пакінуць у баку спасылкі на рашэнні VII кангрэса Комінтэрна, якія да пытання дыпламатычных адносін паміж нашымі краінамі абсалютна ніякага дачынення не маюць, то ў ноце астаюцца абвінавачанні супроць місіі СССР ва Уругваі ў тым, што яна «падбівала і аказвала сваю дапамогу комуністычным элементам суседняй дзяржавы» і што згодна інфармацыям, пераданым пасольствам прыязнай краіны, і тым, якія атрымаў урад, совецкая місія ў Монтэвідэо перавяла чэкамі на прад'яўніка буйныя сумы, назначэнні якіх не могуць быць вызначаны».

Нота не змяшчае ніякага дакладнага доказу фармуляваных абвінавачанняў, што зусім натуральна, бо такіх доказаў не існуе; яны не могуць існаваць, бо факты, да якіх яны адносяцца, не верны.

Совецкая місія ў Монтэвідэо не аказвала ні проста, ні ўскосна ніякага падтрымання ні комуністычным партыям, ні партыям якой-бы там ні было іншай ідэалогіі краін Паўднёвай Амерыкі і ніколі не пераводзіла ў іншыя краіны, уключаючы і Бразілію, матэрыяльных рэсурсаў ці пры дапамозе чэкаў, ці якім-бы там ні было іншым шляхам.

Я катэгарычна адхіляю гэтыя абвінавачанні і вымушан кваліфікаваць іх, як чысты вымысел. Вы пішаце ў вашай ноце, што ваш урад рашыў пайсці на разрыў дыпламатычных адносін з Совец-

Выдатнікі вучобы, выпускнікі ВКСГШБ

Тав. Крэчыц — Тав. Ліўшыц — Тав. Канін — Тав. Кожэраў — Тав. Мураўёў — Тав. Буласоў

МАТЭРЫЯЛЫ СНЕЖАНЬСКАГА ПЛЕНУМА ЦК ВКП(б) НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Белпартвыдавецтва выдае ў перакладзе на беларускую мову матэрыялы снежаньскага пленума ЦК ВКП(б). Рэзалюцыі аб прамысловасці і транспарце ў сувязі з разгортваннем стаханаўскага руху і аб выніках праверкі партдакументаў ужо зданы ў друк. Даклады тт. Кагановіча і Орджанікідзе перакладаюцца. Брашура выйдзе з друку ў першых чыслах студзеня тыражом у дваццаць пяць тысяч экземпляраў.

—о—

ГІСТОРЫЯ БДУ

Увосень 1936 года Беларускі дзяржаўны універсітэт будзе святкаваць сваё 15-годдзе. Вырашана да юбілея выдаць кнігу «Гісторыя БДУ». У кнізе будзе паказан 15-гадовы шлях універсітэта, навуковыя дзеячы, камандзіры прамысловасці і сельскай гаспадаркі, якіх выхаваў універсітэт. Для збору матэрыялаў і складання кнігі вылучана камісія на чале з дэканам гістарычнага факультэта БДУ акадэмікам Шчэрбаковым.

—о—

ЗАКОНЧЫЎСЯ ПЛЕНУМ ЦК МОПР БССР

БАБРУЙСК, 30 снежня. **(Кар. «Звязды»).** Сёння закончыў сваю работу пленум ЦК МОПР БССР. Пленум разгледзеў наступныя пытанні: 1) вынікі IV пленума ЦК МОПР СССР і бліжэйшыя задачы мопраўскай арганізацыі БССР; 2) фінансавы план на 1936 год; 3) справаздача бабруйскай арганізацыі МОПР; 4) даклад ячэйкі МОПР калгаса імя Стасавай, Бабруйскага раёна; 5) аб соцыялістычным спаборніцтве з мопраўскай арганізацыяй Заходняй Беларусі.

Пленум зацвердзіў старшынёй ЦК МОПР БССР тав. **Ляўкова.**

НОВАГОДНІЯ ЁЛКІ

Учора менскі трэст зялёнага будаўніцтва арганізаваў апрача сквера на Совецкай вуліцы продаж ёлак на Пляцы Волі, віленскім скверы, чэрвеньскім рынку і ў самым трэсце. За дзень прадалі 500 ёлак. Значная частка пакупнікоў — рабочыя, служачыя, камандзіры. У вялікай колькасці закупляюць ёлкі арганізацыі. Сёння трэст вывозіць на продаж каля 1.000 ёлак.

Для падшэфнай школы № 19 завод імя Молатава арганізоўвае ёлку. На заводзе «Ударнік» запаляць ёлку спецыяльна для дзяцей стахаваўцаў. Завод імя Кірава арганізоўвае ёлкі ў падшэфнай школе № 2Е, дзіцячым садзе і т. д. На бале-маскарадзе хлебазавода арганізоўваецца дзіцячы пакой, дзе ім запаляць вялікую ёлку. На фабрыцы імя Крупскай для дзяцей рабочых і піянераў падшэфнага атрада 18-й школы арганізуюць 1 студзеня ў 12 гадзін дня 4 ёлкі. Майстар вышывальнага цэха гэтай фабрыкі Іван Іванавіч Кажок арганізуе вечарам 31 снежня ў сябе на кватэры ёлку.

***

БАБРУЙСК, 30 снежня. **(Кар. «Звязды»).** Ва ўсіх школах горада, на многіх кватэрах рабочых і служачых арганізуюцца новагоднія ёлкі. 1 студзеня ў бабруйскім доме адпачынку адкрываецца піонерскі зімні лагер на 120 чалавек, адкрываюцца таксама 3 дзіцячыя пляцоўкі на 140 чалавек.

УСЕСАЮЗНАЕ СПАБОРНІЦТВА ПЯРВІЧНЫХ АСОАВІЯХІМАЎСКІХ АРГАНІЗАЦЫЙ ІМЯ X З'ЕЗДА ВЛКСМ

29 снежня ноччу адбылася ўсесаюзная радыёнарада, арганізаваная Цэнтральным советам Асоавіяхіма СССР і ЦК ВЛКСМ, па праверцы ходу і ўключэння асоавіяхімаўскіх арганізацый ва ўсесаюзнае спаборніцтва на лепшую пярвічную асоавіяхімаўскую арганізацыю імя X усесаюзнага з'езда комсамола. З уступнымі прамовамі аб задачах спаборніцтва, якое адбываецца з 15 снежня па 1 сакавіка, выступілі нам. старшыні Цэнтральнага совета Асоавіяхіма СССР тав. Беліцкі і сакратар ЦК ВЛКСМ т. Гаршэнін.

Цэнтральны совет Асоавіяхіма БССР і ЦК ЛКСМБ уключыліся ў спаборніцтва, стварылі камісію і вызначылі, апрача ўсесаюзных прэмій, для лепшых пярвічных асоавіяхімаўскіх арганізацый дзве ўсебеларускія прэміі. Старшыні і комсоргі як вытворчай, так і вясковай арганізацыі будуць таксама прэміраваны. У бліжэйшы час намечана правесці стралковыя спаборніцтвы, бал-маскарад у супроцьгазах, эстафету на аэраклубах, усебеларускі аўтапрабег вучэбных аўтапунктаў і т. д. Да X з'езда ВЛКСМ прымеркавана адкрыццё ўсебеларускай планернай і кавалерыйскіх школ.

—о—

УДЗЕЛЬНІКІ ПЕРАХОДУ МАГІЛЕЎ — МЕНСК У СТАЛІЦЫ БССР

Учора ўвечары чырвонакрыжаўскі актыў Менска сустракаў удзельнікаў маенізаванага пешага пераходу Магілеў—Менск — аддзяленне санітарнай дружыны магілеўскай цукернай фабрыкі «X Кастрычнік». У пераходзе прымаюць удзел 20 чалавек, з якіх 16 жанчын, работніц фабрыкі. Старт пераходу быў дан у Магілеве 24 снежня. Каманда прайшла каля 240 кілометраў. Удзельнікі пераходу ішлі з санітарнымі сумкамі, супроць-

1345 ПРОЦ. НОРМЫ

ЧАЧЭРСК, 30 снежня. **(Па тэлефону).** Учора лесарубы Загорскага ўчастка Чачэрскага леспрамгаса **Аляксейцаў Якаў** і **Карошаў Іван** за 7 гадзін загатовілі 148,2 кубаметра запалкавай асіны, выканаўшы, такім чынам, норму на 1345 проц. У гэты дзень кожны з іх зарабіў па 63 руб. 28 кап.

—о—

НОВАГОДНІ КІРМАШ У МЕНСКУ

29 снежня ў Менску адкрыўся вялікі міжраённы новагодні кірмаш. Калгаснікі бліжэйшых раёнаў прывезлі на кірмаш многа сельскагаспадарчых прадуктаў. За першыя два дні кірмашу калгаснікі прадалі на 220.000 руб. мяса, малака, птушак, гародніны, фруктаў і іншых сельскагаспадарчых прадуктаў. У сустрэчным гандлі ларкамі выручана за два дні 300.000 руб.

ПАВЕДАМЛЕННІ

2 студзеня 1936 г., у 10 гадзін раніцы, у Доме партактыва склікаецца чарговы дзень завочнікаў горада і раёна.

Па гісторыі ВКП(б) будзе прачытана лекцыя на тэму: «Партыя большэвікоў у рэволюцыі 1905—1907 гг.».

Па ленінізму — т. Левін прачытае «Тэорыя пролетарскай рэволюцыі» і па палітэканоміі прачытае т. Скуман.

Яўка ўсіх завочнікаў абавязкова і без спазнення.

2 студзеня 1936 г., у 7 гадзін вечара, у Доме партактыва Менгаркома КП(б)Б (малая зала) адбудзецца кансультацыя для партактыва, прапагандыстаў і агітатараў тав. Владзімірскага на тэму: «Да вынікаў 1935 гаспадарчага года ў БССР».

Білеты можна атрымаць у Доме партактыва.

Адказны рэдактар **Н. СТЭРНІН.**

СПРАВАЧНАЯ ТАБЛІЦА

9 тыража выйгрышаў выпуску першага года і 5 тыража выйгрышаў выпуску другога года

ПАЗЫКІ «ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ»

(бяспройгрышны выпуск)

Тыражы выйгрышаў праводзіліся 17—19 снежня 1935 года на Горкаўскім аўтазаводзе імя **Молатава**

Выйгрышы выпалі на наступныя нумары серый і аблігацый:

№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша	№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша	№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша	№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша

8. Кангрэс Комуністычнага III Інтэрнацыянала адкрыўся і закрыўся, згодна даставерных даных, прывітаннямі ў гонар урада Масквы і яго галоўнага правадыра Сталіна».

Гэтыя разважанні ноты заканчваюцца заявай, што «нельга гаварыць аб незалежнасці ні аб раздзельнасці паміж III Інтэрнацыяналам і совецкім урадам. У Совецкім Саюзе няма іншай легальнай партыі, апрача партыі, ідэалогіі якой трымаецца сам урад. У гэтай своеасаблівай дэмакратыі фактычна галасуе толькі комуністычны пролетарыят.

Нота заканчваецца наступнай заявай: «Не толькі ў якасці акта міжнароднай салідарнасці, але для забеспячэння ўнутранога спакою трэба спыніць у нас дзейнасць совецкай місіі, пакуль не знікне непакой у нашым уласным асяроддзі».

У канцы ноты прыводзіцца тэкст дэкрэта прэзідэнта аб спыненні дыпламатычных адносін.

кага падтрымання ні комуністычным партыям, ні партыям якой-бы там ні было іншай ідэалогіі краін Паўднёвай Амерыкі і ніколі не пераводзіла ў іншыя краіны, уключаючы і Бразілію, матэрыяльных рэсурсаў ці пры дапамозе чэкаў, ці якім-бы там ні было іншым шляхам.

Я катэгарычна адхіляю гэтыя абвінавачанні і вымушан кваліфікаваць іх, як чысты вымысел. Вы пішаце ў вашай ноце, што ваш урад рашыў пайсці на разрыў дыпламатычных адносін з Совецкім Саюзам у мэтах «забеспячэння ўнутранога спакою». У гэтым выпадку сцвярджэнне таксама не пацвярджаецца і не ўгрунтоўваецца ніякім фактам, з якога выцякала-б, што дыпламатычныя адносіны з СССР складаюць пагрозу для грамадскага спакою ва Уругваі.

Не прадвырашаючы далейшых дзеянняў майго ўрада, я ўжо зараз энергічна пратэстую супроць высунутых супроць совецкага ўрада і ўзначальваемай мною місіі абвінавачанняў і адхіляю іх самым катэгарычным чынам».

«Звязды»). Сёння закончыў сваю работу пленум ЦК МОПР БССР. Пленум разгледзеў наступныя пытанні: 1) вынікі IV пленума ЦК МОПР СССР і бліжэйшыя задачы мопраўскай арганізацыі БССР; 2) фінансавы план на 1936 год; 3) справаздача бабруйскай арганізацыі МОПР; 4) даклад ячэйкі МОПР калгаса імя Стасавай, Бабруйскага раёна; 5) аб соцыялістычным спаборніцтве з мопраўскай арганізацыяй Заходняй Беларусі.

Пленум зацвердзіў старшынёй ЦК МОПР БССР тав. **Ляўкова.**

—○—

ПАЛЕПШАНЫ СПОСАБ ПАДСОЧКІ САСНЫ

Беларускі навукова-даследчы інстытут лясной гаспадаркі пры ўдзеле акадэміка В. В. Шкатэлава адобрыў прапанаваны інжынерам П. І. Лазарэвічам новы палепшаны спосаб падсочкі сасны. Тав. Лазарэвіч даказаў, што шляхам зняцця жалабка на дрэве і перастаноўкі прыёмнікаў можна павялічыць выхад скіпідара, палепшыць гатункі каніфолі, зменшыць засмечанасць жывіцы з аднačасовай ліквідацыяй яе страт. Новы спосаб высоўвае Совецкі Саюз на перадавое месца ў свеце па тэхніцы падсочкі.

цоўкі на 140 чалавек.

НА ЗДЫМКУ: Продаж ёлак на менскім скверыку.
Фото КАПЛІНСКАГА.

МАГІЛЕЎ — МЕНСК У СТАЛІЦЫ БССР

Учора ўвечары чырвонакрыжаўскі актыў Менска сустракаў удзельнікаў ваенізаванага пешага пераходу Магілеў—Менск — аддзяленне санітарнай дружыны магілеўскай цукернай фабрыкі «Х Кастрычнік». У пераходзе прымаюць удзел 20 чалавек, з якіх 16 жанчын, работніц фабрыкі. Старт пераходу быў дан у Магілеве 24 снежня. Каманда прайшла каля 240 кіламетраў. Удзельнікі пераходу ішлі з санітарнымі сумкамі, супроцьгазамі і насілкамі.

У шляху каманда заходзіла ў калгасы, дзе арганізоўвала пярвічныя чырвонакрыжаўскія арганізацыі, праводзіла заняткі па санітарнай абароне. На імя наркома мясцовай прамысловасці БССР тав. Балціна каманда даставіла рапарт аб датэрміновым выкананні фабрыкай 20 кастрычніка галавога плана.

Учора ў клубе імя Сталіна адбыўся вечар сустрэчы ўдзельнікаў пераходу з гарадскім актывам таварыства «Чырвонага крыжа».

Удзельнікі пераходу ўзнагароджаны граматамі ЦК «Чырвонага крыжа» БССР і каштоўнымі падарункамі. Камандзір пераходу С. Каган і палітрук С. Пеўзнер прэміраваны ручнымі гадзіннікамі.

СПРАВАЧНАЯ ТАБЛІЦА

9 тыража выйгрышаў выпуску першага года і 5 тыража выйгрышаў выпуску другога года

ПАЗЫКІ «ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ»

(бяспройгрышны выпуск)

Тыражы выйгрышаў праводзіліся 17—19 снежня 1935 года на Горкаўскім аўтазаводзе імя **Молатава**

Выйгрышы выпалі на наступныя нумары серый і аблігацый:

№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша	№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша	№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша	№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша
00019	43*)	500	09797	29*)	500	21822	10*)	500	32519	1—50	250
00355	1—50	250	09867	15*)	500	21902	32*)	500	32569	22*)	500
00446	30*)	500	10069	43*)	500	21964	08*)	500	32659	47*)	500
00587	08*)	1000	10371	23*)	500	22139	40*)	1000	32875	34*)	500
00702	36*)	500	10598	37*)	500	22229	05*)	500	32920	37*)	1000
00808	1—50	250	10721	46*)	500	22442	36*)	1000	32921	02*)	500
00912	40*)	1000	10759	49*)	1000	22486	12*)	500	32993	36*)	1000
00937	37*)	1000	10991	08*)	500	22723	17*)	500	33063	18*)	1000
00961	15*)	500	11022	1—50	250	22974	45*)	1000	33262	45*)	1000
01061	1—50	250	11284	12*)	500	23133	1—50	250	33333	46*)	1000
01108	01*)	500	11545	38*)	1000	23350	09*)	500	33444	1—50	250
01206	30*)	500	11622	18*)	500	23536	12*)	500	33450	39*)	3000
01313	16*)	500	12083	32*)	500	23773	37*)	1000	33515	09*)	500
01324	1—50	250	12118	1—50	250	23875	11*)	500	33532	15*)	500
01842	40*)	500	12322	07*)	500	23993	41*)	500	33553	01*)	500
01895	12*)	500	12394	35*)	500	24802	08*)	500	33570	22*)	500
01937	10*)	500	12571	23*)	500	24804	31*)	500	33573	41*)	1000
02237	47*)	500	12615	1—50	250	24947	06*)	1000	33647	36*)	500
02343	05*)	500	12618	07*)	1000	25082	20*)	500	33659	48*)	500
02595	13*)	1000	12638	46*)	1000	25268	05*)	500	33675	44*)	500
02681	39*)	500	12666	09*)	1000	25668	10*)	500	33901	07*)	500
02969	17*)	500	13134	1—50	250	25669	09*)	500	34048	44*)	500
03037	07*)	500	13150	1—50	250	25698	09*)	3000	34295	34*)	500
03416	48*)	3000	13358	44*)	500	25823	36*)	1000	34371	20*)	500
03456	18*)	500	13727	44*)	500	25839	18*)	500	33377	33*)	500
03783	46*)	500	13794	26*)	1000	25952	46*)	500	34445	23*)	1000
03914	41*)	1000	14514	38*)	500	26496	38*)	1000	34544	32*)	500
04029	16*)	500	14568	02*)	1000	26575	37*)	1000	34586	05*)	500
04092	17*)	500	14729	36*)	500	27146	12*)	500	34633	25*)	1000
04277	47*)	500	15066	14*)	500	27471	31*)	500	34720	09*)	1000
04392	1—50	250	15265	1—50	250	27579	1—50	250	35178	09*)	1000
04463	23*)	500	15392	1—50	250	27598	34*)	500	35197	37*)	500
04617	12*)	500	15417	01*)	500	27749	44*)	500	35515	25*)	500
04832	39*	1000	15482	38*)	1000	28060	16*)	1000	35613	08*)	500
04936	16*)	500	15542	08*)	500	28117	41*)	500	36031	1—50	250
05238	14*)	500	15980	10*)	500	28281	25*)	1000	36280	23*)	500
05343	1—50	250	16216	1—50	250	28332	33*)	500	36378	10*)	500
05366	38*)	1000	16217	25*)	1000	28352	44*)	500	36464	46*)	500
05550	1—50	250	16416	25*)	500	28516	14*)	1000	36486	35*)	500
05684	22*)	500	16464	34*)	500	28540	47*)	500	36723	01*)	500
05722	45*)	500	16637	30*)	500	28725	01*)	500	36850	46*)	3000
05890	21*)	1000	16692	16*)	500	28768	28*)	500	36874	1—50	250
06063	1—50	250	17011	39*)	500	28794	08*)	1000	36939	42*)	500
06166	37*)	500	17150	21*)	500	29018	26*)	500	37001	1—50	250
06205	42*)	1000	17151	21*)	500	29158	06*)	500	37011	23*)	500
06398	48*)	500	17323	1—50	250	29370	12*)	500	37145	49*)	1000
06469	1—50	250	17369	42*)	500	29379	39*)	500	37284	1—50	[illegible]
06569	1—50	250	17494	15*)	500	29434	34*)	500	37474	50*)	1000
06820	36*)	500	17709	24*)	500	29578	24*)	1000	37582	05*)	500
06914	26*)	500	17724	05*)	500	29680	10*)	500	37616	34*)	500
07069	1—50	250	17776	1—50	250	29762	25*)	500	37634	25*)	1000
07775	25*)	1000	17779	08*)	3000	29859	47*)	1000	37755	22*)	1000
07880	1—50	250	18012	30*)	1000	29880	03*)	1000	37881	04*)	500
07888	05*)	500	18042	1—50	250	29962	29*)	500	38124	50*)	500
07941	08*)	500	18130	18*)	1000	29997	21*)	500	38164	14*)	500
08051	1—50	250	18424	11*)	500	30320	16*)	1000	38184	1—50	250
08166	26*)	500	18494	26*)	1000	30594	03*)	500	38221	09*)	1000
08245	29*)	500	18847	48*)	1000	30669	18*)	500	38457	1—50	250
08272	1—50	250	19183	14*)	500	30678	28*)	500	38544	1—50	250
08379	30*)	500	19246	42*)	1000	30688	01*)	500	38547	1—50	250
08602	16*)	1000	19433	24*)	1000	30693	1—50	250	38577	45*)	500
08698	17*)	500	19765	1—50	250	31014	36*)	500	38654	23*)	1000
08821	26*)	1000	19907	1—50	250	31051	14*)	1000	38722	12*)	500
08908	14*)	500	20252	40*)	500	31072	12*)	500	38839	13*)	1000
09075	44*)	500	20302	01*)	500	31192	28*)	1000	38917	17*)	500
09166	32*)	1000	20313	29*)	500	31515	40*)	500	39013	19*)	500
09255	25*)	500	20337	25*)	1000	31568	06*)	500	39038	48*)	500
09348	04*)	500	20529	10*)	500	31570	21*)	500	39061	42*)	500
09433	08*)	500	20830	31*)	500	31980	17*)	500	39183	34*)	500
09496	1—50	250	20927	02*)	1000	32251	16*)	1000	39463	11*)	500
09680	25*)	1000	20998	32*)	500	32258	47*)	500	39692	27*)	500
09692	06*)	1000	21532	27*)	1000	32470	18*)	500	39771	42*)	1000
09759	1—50	250	21768	29*)	500	32483	50*)	500	39786	35*)	[illegible]

*) Астатнія 49 аблігацый гэтай серыі выйгралі па 250 руб.

УЗДЫМ АНТЫЯПОНСКАГА РУХУ Ў КІТАІ

ПАХОД СТУДЭНТАЎ НА НАНКІН. ВОЙСКА ЧАН КАЙ-ШЫ ЗМАГАЕЦЦА З ДЭМАНСТРАНТАМІ

ШАНХАЙ, 28 снежня. (ТАСС). Учора на ст. Усі былі акружаны войскамі 1.600 студэнтаў шанхайскіх вышэйшых навучальных установ, якія прабавалі на адным з захваченых імі тры дні назад паяздоў дасягнуць Нанкіна і ўручыць патрабаванне нанкінскаму ўраду. Спроба правацца далей скончылася няўдачай, бо шлях быў завален каменнямі. Наладжаная ўладамі сутычка студэнцкага поезда з другім поездам пацягнула за сабою параненне 20 дэманстрантаў. Некаторыя са студэнтаў цяжка ранены.

Паколькі далей прасоўвацца было немагчыма, студэнты прымушаны былі згадзіцца на зварот у Шанхай. Пад канвоем бронепоезда студэнты былі дастаўлены на бліжэйшую к Шанхаю станцыю, адкуль пад аховай 2 тыс. салдат і паліцэйскіх на аўтабусах былі развезены па інтэрнатах. Гэтым манеўрам улады імкнуліся сарваць сустрэчу, якую рыхтавалі шанхайскія студэнты вяртаючымся дэманстрантам на Паўночным вакзале.

Учора ў Шанхаі працягваліся дэманстрацыі. Некаторым дэманстрацыям удалося правацца ў міжнародны сетльмент. Сёння ў некаторых вышэйшых навучальных установах праводзяцца мітынгі пратэсту супроць гвалтоўнага звароту студэнтаў, якія накіроўваліся ў Нанкін.

***

ШАНХАЙ, 29 снежня. (БЕЛТА). Ваеннае становішча ў галоўных гарадах Кітая прадаўжае дзейнічаць. Чан Кай-шы загадаў не дапускаць шанхайскіх студэнтаў у Нанкін. Нанкін адгарадзіўся ад усяго Кітая кардонам войск, размешчаных уздоўж чыгунак. Чыгуначны рух паміж Шанхаем і Нанкінам адноўлен.

ІТАЛА-АБІСІНСКАЯ ВАЙНА

ЗВОДКА ВАЕННЫХ ДЗЕЯННЯЎ

ЛОНДАН, 29 снежня. (БЕЛТА). Згодна паведамленняў з Адыс-Абебы, на паўночным фронце абісінцы прадпрынялі наступленне, якое мае на мэце акружэнне г. Макале. Армія генерала Касса Себхат наступае з поўначы, армія раса Касса —з поўдня, армія раса Сейюма—з захада. Абісінцы ў часе аперацыі на поўначы ад Макале захвацілі 200 палонных і 40—50 кулямётаў.

Бой у раёне Аббі-Аддзі цягнуўся 22 і 23 снежня. Адступленне італьянскіх туземных войск ад Аббі-Аддзі агаліла цэлы ўчастак на левым флангу італьянскай арміі. Указваюць, што італьянцы эвакуявалі большую частку правінцыі Шырэ на захад ад Аксума.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:
БДТ-1: Жыццё кліча; МУЗКАМЕДЫЯ: Сустрэча новага года—балмаскарад; «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»: Вясёлыя рэбяты; «ПРОЛЕТАРЫЙ»: Петэр; «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»: Поўпалецце; «СПАРТАК»: Алім.

Грамадскі універсітэт і БелНІТО СОЦЗЕМЛЯРОБСТВА
Дом тэхнікі, Комсамольская, 25
2 студзеня 1936 г., у 7 гадзін вечара,
АДБУДЗЕЦЦА
ЛЕКЦЫЯ-ДАКЛАД т. Власенка
на тэму хімізацыя соцземляробства ў барацьбе за павышэнне ўраджаю.
Увахад слухачоў па спісах, запіс ПРАЦЯГВАЕЦЦА.
Тэл. № 25-649.

Менскі двухгадовы настаўніцкі інстытут нацменшасцей,
які падрыхтоўвае настаўнікаў для няпоўнай сярэдняй школы па мове і літаратуры, гісторыі і геаграфіі, фізіцы і матэматыцы
абвяшчае набор
на падрыхтоўчыя курсы на рускае, яўрэйскае і польскае аддзяленні.
Паступаючыя на курсы трымаюць іспыты па беларускай мове, матэматыцы, фізіцы, геаграфіі, грамадазнаўству і па роднай мове і літаратуры за 8 класаў сярэдняй школы.
Залікі пачынаюцца з 13 студзеня 1936 года з 3 гадзін дня.
Усе студэнты, прынятыя на курсы, забяспечваюцца стыпендыяй, інтэрнатам не забяспечваюцца.
Заявы аб прыёме на курсы з усімі адпаведнымі дакументамі накіроўваць па адрасу:
Менск, Валадарскага, 5, настаўніцкі інстытут нацменшасцей.
ДЫРЭКЦЫЯ.

Дырэкцыя, партгрупа, мясцком і калектыў працаўнікоў Беларускага навукова-даследчага інстытута лясной гаспадаркі выказвае глыбокае спачуванне акадэміку
Уладзіміру Віктаравічу ШКАТЭЛАВУ
з прычыны панесенай ім цяжкай утраты—смерці яго жонкі
МАРЫІ УСЦІНАЎНЫ ШКАТЭЛАВАЙ

Вопытная САКРАТАР-МАШЫНІСТКА ШУКАЕ РАБОТЫ.
Званіць па тэл. 25-359 з 2 да 4. гадз. дня.

Партком, прэзідыум і групком Беларускай акадэміі навук выказваюць глыбокае спачуванне акадэміку ШКАТЭЛАВУ Уладзіміру Віктаравічу з прычыны смерці яго жонкі МАРЫІ УСЦІНАЎНЫ.

ДРУКАРНІ «ЗВЯЗДЫ»
ПАТРЭБНЫ: КАРЭКТАРЫ, ПАДЧЫТЧЫКІ І ДРУКАР НА АМЕРЫКАНЦЫ. Зварачацца: Менск, Совецкая 63, другі паверх, к дырэктару.

Калектыў работнікаў інстытута хіміі БелАН выказваюць сваё спачуванне акадэміку ШКАТЭЛАВУ з прычыны смерці яго ЖОНКІ.

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: Габінет рэдактара — 21-852. Габінет нам. рэдактара — 25-188. Сакратарыят — 20-830. Прамысловы аддзел — 21-356. Аддзел мясцовай інфармацыі—25-189. Партыйны аддзел— 21-358. Сельскагаспадарчы аддзел 21-846 Аддзел асветы. літаратуры і мастацтва — 23-955. Аддзел пісем—21-899. Загадчык выдавецтва — 21-358. Бухгалтэрыя — 21-845. Аддзел аб'яў і тыражны — 21-351. **АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: МЕНСК, Совецкая, 63.**

Уп. Галоўлітбела № К—4533.

Друкарня газеты «Звязда», Менск, Совецкая, 63.

Тыраж 98191 экз.